

Verksamhetsberättelse 2014

Bilden på framsidan: I mitten av maj firade SRF 125 år med cirka 750 deltagare från hela landet. Bland de speciellt inbjudna gästerna fanns SRF:s tidigare ordföranden, representanter från systerorganisationer i Norden, övriga funktionshinderorganisationer samt olika myndigheter.

Innehåll

Inledning	5
Medlemskriterier och medlemsantal	6
Makten över våra liv	7
Övrigt påverkansarbete	22
Individinriktad verksamhet	29
Uppdragsverksamhet	36
Kommunikation	40
SRF:s 125-årsjubileum	48
Kongressen 2014	49
Beslutsorgan, granskning med mera	51
Personal och kansli	56
Representation	60
Slutord	61

Inledning

Vi har slutit oss samman i Synskadades Riksförbund, SRF, för att utifrån tanken om alla människors lika värde gemensamt hävda synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden samt skapa social gemenskap och stödja varandra, så att vi kan leva ett aktivt och självständigt liv. SRF är en religiöst och partipolitiskt obunden organisation som tar avstånd från all form av diskriminering. Vi arbetar med målet att vi synskadade ska ha makten över våra egna liv, och att vi därmed ska uppleva frihet i vardagen.

SRF är synskadade människors intresseorganisation i Sverige. Det var synskadade själva som bildade organisationen år 1889 under namnet De Blindas Förening (DBF). År 1977 ändrades namnet till Synskadades Riksförbund (SRF).

SRF är en treplansorganisation med riksförbund, distrikt och lokalföreningar. Sedan några år kan även branschföreningar anslutas till SRF.

Att ha en synskada är bara en del av en människa. Men synskadan påverkar hela vårt liv – i skolan, på arbetet, i affären, på promenaden, under resan, vid bankomaten och så vidare. FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är en självklar utgångspunkt för vårt intressepolitiska påverkansarbete.

På bred front hävdar vi synskadades rätt till delaktighet. Vårt intressepolitiska arbete bedrivs av anställda och förtroendevalda i alla delar av SRF-organisationen. Vi riktar oss till beslutsfattare på olika nivåer och positioner med krav om att samhället ska vara utformat så, att vi som är synskadade kan delta på likvärdiga villkor. Vi vänder oss såväl till politiker och tjänstemän inom stat, landsting/regioner och kommuner som till makthavare inom det privata näringslivet samt till den ideella sektorn. I opinionsbildande aktiviteter söker vi stöd hos allmänheten för våra uppfattningar och krav.

Även vad som sker på internationell nivå påverkar synskadade i Sverige, och dessa frågor bevakas genom vårt medlemskap i European Blind Union (EBU) och World Blind Union (WBU). Särskilt påverkas vi naturligtvis av vad som händer på EU-nivå.

Genom verksamhet som riktar sig direkt till synskadade personer, ökar SRF enskilda synskadades valmöjligheter till bland annat fritidsaktiviteter, läsupplevelser och semesteralternativ. Samtidigt försöker vi visa hur olika hinder kan övervinnas.

Drivkraften i vårt arbete är medlemmarnas samlade erfarenheter och kunskaper. Gemenskapen inom föreningen stärker oss och gör oss

bättre rustade att klara vardagen. Tillsammans utgör vi en stark och viktig organisation.

Lagstiftning behövs för att säkerställa vår rätt till delaktighet och jämlikhet. Målet för en sådan lagstiftning måste vara att skapa tillgänglighet och användbarhet samt rätt till personlig service, och att få bort all form av diskriminering. En sådan lagstiftning måste innehålla kännbara sanktionsmöjligheter mot dem som utestänger och diskriminerar.

I denna berättelse vill förbundsstyrelsen överskådligt beskriva den omfattande verksamhet som SRF bedrivit år 2014. I vissa avsnitt finns jämförelsesiffror från år 2013 inom parentes. För resultat- och effektmätning av uppsatta mål samt ekonomisk redovisning med resultat- och balansräkning så hänvisas till den enligt K3 upprättade årsredovisningen. Av denna framgår att SRF har en stabil ekonomi. Styrelsen följer kontinuerligt förbundets ekonomiska utveckling genom tertialuppföljningar.

Medlemskriterier och medlemsantal

Medlemskriterier

För att vara röstberättigad medlem i organisationen ska man själv vara synskadad eller vara vårdnadshavare till ett synskadat barn som ej fyllt 18 år. Uppfyller man inte dessa kriterier kan man bli stödjande medlem. SRF:s kongress 2014 har dock gjort en stadgeändring som innebär att begreppet ”röstberättigad medlem” tas bort. Istället talar vi nu om synskadade och stödjande medlemmar, och rösträtt i olika sammanhang regleras på annan plats i stadgarna. I praktiken har dock ingen ändring gjorts av rösträtten. De nya stadgarna gäller från år 2015, och i denna verksamhetsberättelse används därför den gamla terminologin.

Medlemsstatistik

Den 31 december 2014 hade Synskadades Riksförbund totalt 12 705 (12 767) medlemmar, varav 9 359 (9 446) röstberättigade och 3 346 (3 321) stödjande.

Av medlemmarna den 31 december 2014 var 8 315 kvinnor och 4 390 män. Antalet synskadade barnmedlemmar upp till 18 år var 328 (335).

Medlemmar	Röstb	Stöd	Summa
Totalt 2014	9359	3346	12705
Totalt 2013	9446	3321	12744
Totalt 2012	9682	3362	13044
Totalt 2011	10035	3527	13562
Totalt 2010	10356	3642	13998
Totalt 2009	10545	3778	14323
Totalt 2008	11142	3917	15059

Medlemsantal 2014-12-31 per distrikt

Distrikt	Synsk	Stöd	Summa	Summa 2013
SRF Blekinge	202	105	307	337
SRF Bohuslän	258	210	468	466
SRF Dalarna	276	92	368	409
SRF Göteborg	734	125	859	798
SRF Gävleborg	221	120	341	348
SRF Halland	337	144	481	489
SRF Jämtland	128	88	216	216
SRF Jönköpings län	270	130	400	412
SRF Kalmar län	304	165	469	488
SRF Kronoberg	263	127	390	393
SRF Medelpad	165	55	220	229
SRF Norrbotten	308	69	377	393
SRF Skaraborg	425	263	688	668
SRF Skåne	1080	311	1391	1373
SRF Sthlm/Gotl	1780	272	2052	2042
SRF Sörmland	194	68	262	255
SRF Uppsala län	359	160	519	498
SRF Värmland	272	99	371	387
SRF Västerbotten	347	157	504	499
SRF Västmanland	188	99	287	289
SRF Ångermanland	135	53	188	196
SRF Älvsborg	459	196	655	670
SRF Örebro län	241	115	356	349
SRF Östergötland	413	95	508	513
SRF Riks	0	28	28	27

Makten över våra liv

Fyra prioriterade områden

Synskadades Riksförbunds högsta beslutande organ är kongressen, som hålls vart tredje år. Kongressen 2011 beslutade att det övergripande temat för kongressperioden 2012-2014 skulle vara: Att vi synskadade själva ska ha makten över våra liv.

Kongressen pekade också ut fyra prioriterade områden:

- Rätten till ett självständigt liv
- Rätten till information och kommunikation
- Finna, få och behålla ett arbete
- Utveckla SRF

Rätten till ett självständigt liv

Ledsagning enligt LSS

SRF hävdar att gravt synskadade, blinda och dövblinda tillhör den personkrets som kan söka insatsen ledsagning enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Till skillnad mot ledsagning som beviljas enligt socialtjänstlagen så kan LSS-ledsagningen användas mera på individens villkor, och dessutom får kommunen inte ta ut någon avgift för ledsagningen om den beviljas enligt LSS.

På senare år har dock rättstillämpningen inneburit att det blivit allt svårare för oss att bli beviljade ledsagning enligt LSS. Därför drog SRF tillsammans med Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) i december 2012 igång en kampanj om rätten till ledsagning enligt LSS. Kampanjen pågick under 2013, och fick bland annat till resultat att regeringen i januari 2014 gav Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga fyra insatser enligt LSS, däribland ledsagning för gravt synskadade och dövblinda. I uppdraget till Socialstyrelsen ingick att komma med förslag på eventuella åtgärder. Detta arbete redovisades för regeringen under våren 2015. SRF har under år 2014 medverkat i en referensgrupp till Socialstyrelsen i denna fråga.

Socialstyrelsen har också haft i uppdrag att utreda behov och möjligheter att genomföra specialistutbildningar för LSS-handläggare inom socialtjänsten. SRF deltog under våren i en hearing kring vad som bör ingå i en sådan utbildning.

Färdtjänst

Kvaliteten inom färdtjänsten är ett stort problem, vilket SRF länge försökt uppmärksamma. Den 14 februari, var en av Sveriges Radios Ekoredaktions huvudnyheter att klagomålen på färdtjänsten ökat drastiskt i storstäderna. Bland annat intervjuades SRF:s förbundsstyrel-

seledamot Ann Jönsson. I ”P1 morgon” samma dag diskuterade SRF:s förbundsordförande Håkan Thomsson färdtjänstfrågor.

Kvalitetsdiskussionerna kring färdtjänsten har fortsatt. Under politikerveckan i Almedalen deltog SRF i två panelsamtal på detta tema, det ena ordnat av Svenska Taxiförbundet och det andra ordnat av Transportarbetareförbundet. Vi deltog också i en liknande debatt vid Persontrafik 2014 på Stockholmsmässan i Älvsjö den 28 oktober.

I december 2013 uppdrog regeringen åt myndigheten Trafikanalys att genomföra en förstudie om lagstiftningen för särskilda persontransporter, där färdtjänst och riksfärdtjänst ingår. Under våren träffade vi utredaren och framförde SRF:s synpunkter.

Den 22 oktober redovisade Trafikanalys sitt arbete vid ett seminarium på näringsdepartementet. I den efterföljande diskussionen deltog SRF aktivt. Vi befarar att huvudsyftet med förslagen är ekonomiska besparingar och anser att resenärsperspektivet saknas i många stycken. Efter seminariet gjorde SRF också en skrivelse till näringsdepartementet där vi framförde våra synpunkter. Regeringen har ännu inte tagit några initiativ med anledning av Trafikanalys förstudie.

Kansliet har haft i uppdrag av förbundsstyrelsen att ta fram förslag på nya intressepolitiska riktlinjer för färdtjänst. Det arbetet pågår fortfarande. Under våren skickades ett material till distrikten, där de uppmanades att inventera medlemmarnas syn på färdtjänst. Två distrikt inventerade färdtjänsten under hösten. En del distrikt arbetar redan aktivt med färdtjänstfrågan och anser sig vara klara över medlemmarnas behov.

Under hösten togs ett motionsunderlag till riksdagen fram, där våra krav på lag 1997:736 om färdtjänst specificeras, bland annat vad gäller rätten att kostnadsfritt ta med ledsagare i samband med en färdtjänstresa. Underlaget fick dock inget genomslag under den allmänna motions tiden.

Habilitering/rehabilitering och hjälpmedel

I mars 2013 skickades en enkät till distrikten med frågor om habiliterings- och rehabiliteringsplaner samt vissa habiliteringsinsatser vid landets syncentraler. Frågorna följde i stort sett Socialstyrelsens undersökning med förbättringsförslag från 2012. Enkätsvaren har sammanställts i en rapport som blev klar under våren 2014. Vid en ombudsmannafortbildning har regionala behov av stöd från riksförbundet inom detta område diskuterats. Den planerade uppföljningen i form av en ny enkät hösten 2014 bedömdes inte meningsfull i relation till arbetsinsatsen.

SRF medverkade den 21 mars vid en hearing anordnad av Statens Medicinsketiska Råd med anledning av deras riksdagsuppdrag om med- och egenfinansiering av hjälpmedel som en del i hälso- och sjukvårdstjänster. Vi var mycket tydliga med att förskrivning av, och träning på, ett hjälpmedel alltid måste utgå från den enskildes behov. Boendeort och ekonomisk situation får inte styra åtkomsten. Vi har också deltagit i Socialstyrelsens referensgrupp kring hjälpmedelsuppdraget.

Under året har vi medverkat i en styrgrupp med uppdrag att arbeta fram ett webbaserat svenskt kvalitetsregister inom synrehabilitering. Fem pilotenheter utsågs: Halland, Gotland, Blekinge, Västra Götaland och Västerbotten. Förutom förbättrade möjligheter att säkerställa god kvalitet i habilitering och rehabilitering kommer registret att kunna användas för jämförelser mellan syncentralerna och synliggöra jämställdhets- och åldersrelaterade skillnader.

Den 4–5 september arrangerade SRF de årliga kuratorsdagarna med 24 deltagare från olika syncentraler i landet.

Synrehabiliterarutbildningen vid yrkeshögskolan i Härnösand fortsätter. SRF har varit samordnare för faddrarna till kursdeltagarna. Vi har också medverkat i utvärderingen av den första utbildningsperioden och rekommenderar en fortsättning med åtminstone ytterligare två utbildningsperioder. Flera av dem som genomgått den första utbildningen har fått jobb inom synrehabiliteringen. SRF har även medverkat i diskussioner för att få till en nordisk masterutbildning i synrehabilitering, vilken startar våren 2015. Svensk part är Göteborgs Universitet.

SRF har regelbundna träffar med branschorganisationen Svensk Syn, där vi bland annat diskuterat upphandlingsfrågor och tillgängliga bruksanvisningar. Vi har medverkat vid ett seminarium angående hjälpmedelsupphandling, och samarbetat kring deras turné genom landet under hösten med visning av synhjälpmedel.

Syn- och hörselinstruktörsprojektet

Det har under senare år blivit allt svårare att förmå kommunerna att tillsätta eller bibehålla syn- och hörselinstruktörer. Kommunerna har även känt tveksamhet, av ekonomiska skäl, att ge syn- och hörselinstruktörerna en adekvat utbildning. För att möta denna utveckling, har ett projekt med medel från Allmänna Arvsfonden genomförts på Hagabergs folkhögskola i Södertälje.

Projektet har varit ett samarbete mellan Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Hörselskadades Riksförbund (HRF), Synskadades Riksförbund (SRF) samt Syn- och hörselinstruktörernas förening i Sverige (SHIF-S). En ny modell för utbildning av syn- och hörselinstruktörer

togs fram och genomfördes. En argumentsamling för verksamhetens betydelse togs också fram inom ramen för projektet, vilket avslutades under våren 2014. SRF:s förbundsordförande medverkade vid SHIF-S yrkeskonferens i Borås den 12–13 mars, där projektet diskuterades.

Samverkan med folkhögskolor

SRF har fortsatt samarbetet med de 6 folkhögskolor som bedriver rehabiliteringskurser för personer med synnedsättning.

En planeringsträff med kursföreståndarna hölls på SRF i januari. I augusti hölls den årligen återkommande folkhögskoleträffen, denna gång i Härnösand.

Projektet svenska för invandrare och synrehabilitering

Arvsfondsprojektet där synskadade fått SFI (svenska för invandrare) i kombination med rehabilitering avslutades hösten 2014. Som synskadad är det mycket svårt att ta del av den ordinära SFI-undervisningen, både på grund av hur den är upplagd och att den synskadade individen ofta saknar tillräcklig rehabilitering. Samtidigt gör bristande svensk-kunskaper att det är svårt att tillgodogöra sig rehabiliteringsinsatser. Tanken med projektet var därför att lösa båda dessa problem genom att kombinera SFI och rehabilitering.

Projektet var ett samarbete med Hagabergs folkhögskola. Nio synskadade med varierande bakgrund deltog i undervisningen. Alla hade uppehållstillstånd i Sverige. Kursen har pågått under våren och avslutades med tre veckor under hösten.

Projektet avslutades med en konferens den 25 november på Royal Viking i Stockholm. Syftet med konferensen var att sprida resultaten från projektet och diskutera hur synskadade invandrares behov av kombinerad SFI och rehabilitering kan lösas permanent. Av slutrapporten framgår att eleverna har gjort stora framsteg såväl vad gäller den språkliga delen som på rehabiliteringsdelen. Projektet har visat på en modell som fungerar.

Vi har haft inledande samtal med Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM) och arbetsmarknadsdepartementet kring möjligheterna att få till fungerande stöd och rutiner för mottagande och etablering av personer med synnedsättning.

Vi har också informerat om vårt projekt vid utbildning av handläggare inom etableringen inom ramen för ett projekt som SIOS (paraplyorganisation för etniska föreningar) bedriver.

NKA

NKA (Nationellt Kompetenscenter Anhöriga) genomförde den 10–11 mars konferensen "Livets möjligheter", med SRF, FUB (Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning) och Brukarkooperativet JAG som medarrangörer. Konferensen tog upp situationen för barn och unga med omfattande flerfunktionshinder och deras anhöriga. Konferensen samlade närmare 400 deltagare. Målgrupp var beslutsfattare, personer som arbetar med målgruppen samt anhöriga.

SRF och FUB har tillsammans drivit frågan om ett fortsatt och utvidgat statligt uppdrag för NKA inom området flerfunktionsnedsättning. SRF medverkade i ett panelsamtal om detta vid politikerveckan i Almedalen. SRF och FUB har också uppvaktat tjänstemän på socialdepartementet i denna fråga.

Skola/utbildning

I skol- och utbildningsfrågorna har vi ett kontinuerligt samarbete med Riksorganisationen Unga Synskadade (US). Vi har bland annat diskuterat att det skulle behövas en preparandkurs för synskadade som ska börja studera på högskola. En annan viktig fråga är behovet av samordning av stödet till synskadade elever. Här borde SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) ges ett sådant uppdrag. Vi fortsätter också att driva vårt krav på en lagstadgad rätt till punktskriftsundervisning för både barn och vuxna.

SRF har haft ett samarbete med RBU, FUB, Autism- och Aspergerförbundet samt Rädda Barnen. Vi har publicerat en debattartikel i Dagens Samhälle och i Lärarnas Tidning om vikten av funktionshinderkunskap i rektorsutbildningen. Vi uppvaktade Ibrahim Baylan, då han var Socialdemokraternas talesperson i skolfrågor. Här lyfte vi också frågan om rektorernas behov av kunskap om elever med funktionsnedsättning samt frågan om åtgärdsprogrammen, vilka vi vill värna om när det gäller elever med funktionsnedsättningar. Vidare har vi haft en träff i Skåne för att inspirera till ett lokalt samarbete kring skolfrågorna. Vi hade även en gemensam monter vid Skoldagarna 2014 på Malmömässan.

En framgång nåddes då Skolverket reviderade målen för det obligatoriska rektorsprogrammet. SRF har länge drivit att rektorer måste ges kunskap om elever med funktionsnedsättning och konsekvenser av funktionsnedsättningar för undervisningen. Nu ska detta finnas med i rektorsutbildningen.

Vi har besvarat remissen, Vissa skollagsfrågor – del 1, från Utbildningsdepartementet gällande förtydligandet i skollagen när det gäller

att elever med funktionsnedsättning ska ha rätt till stöd även över lägsta kunskapsnivå. Detta förtydligande blev intresseorganisationerna utlovade redan i juni 2010. Riksdagen har nu fattat beslut om förtydligandet, vilket vi ser som en garanti för att elever ska få stöd för att kompensera funktionsnedsättningen. Det är en seger för elever med funktionsnedsättning, men även för vårt påverkansarbete.

Skolverket har reviderat Allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram och vi har tryckt på behovet av dokumentation i samband med stöd och extra anpassningar. Tyvärr är Skolverkets skrivning mycket vag kring vikten av dokumentation. Vi har tillsammans med RBU uttryckt till Skolverket att de bör lyfta fördelarna med dokumentation i samband med kompetenshöjande insatser och stödmaterial kring de allmänna råden.

SRF har besvarat en remiss från Socialstyrelsen gällande en förstudie om hur information ska utformas och spridas för att kunna nå alla barn och unga som har behov av socialtjänsten. Barnombudsmannen har träffat ett antal barn med synnedsättning för att diskutera webbens utformning.

Vi har lämnat synpunkter på Grundskoleutredningen och på utredningen om examensprov i gymnasieskolan. Vid ett rundabordssamtal initierat av Ibrahim Baylan (S) lyfte vi bland annat behovet av samverkan mellan olika aktörer.

Med anledning av att Resurscenter syn inom SPSM inte kommer att anordna några elevkurser (så kallade årskursträffar) under en tvåårsperiod, skickade vi en enkät till punktskriftsläsande barns familjer. Vi ställde frågor kring elevkursernas betydelse för eleverna. Alla som svarade var överens om att elevkurserna behövs.

SRF har skrivit till den nye skolministern Gustav Fridolin (MP) med anledning av att han bjuder in kommunala företrädare och skolaktörer till regionala träffar. Vi vill uppmärksamma honom på vikten av samverkan och att även SPSM bör bjudas in till träffarna.

Under hösten genomfördes ett studiebesök till Ekeskolan i Örebro. Förutom information om skolan besökte vi Resurscenter syn, och samtalade med företrädare för Ekeskolans elevråd.

Vi har inom ramen för vårt samarbete med SIOS (paraplyorganisation för etniska föreningar) genomfört föreläsning vid utbildning för blivande lärare i svenska som andra språk, och SFI-lärare vid Stockholms Universitet.

Vidare har SRF yttrat sig över följande:

– Betänkandet Svenska för invandrare – valfrihet, flexibilitet och individanpassning

- Promemorian En bättre skolstart för alla: bedömning och betyg för progression i lärande
- Promemorian Vissa skollagsfrågor - del 2
- Delbetänkandet En digital agenda i människans tjänst

Rätten till information och kommunikation

Tillgänglig bio och television

Vi har skickat ut en enkät till distrikten för att kunna jämföra utvecklingen av syntolkning sedan kongressen 2011. 16 av distrikten har svarat på enkäten. Svaren kan användas för att ge en bättre bild av hur syntolkningen varierar och fungerar i olika delar av landet.

I våras gjordes ett försök med syntolkning via smartphones med lovande resultat. Den syntolkade filmen visades i ett 100-tal biografer runt om i landet. Vi deltog även på Svenska Filminstitutets workshop om tillgänglig bio, där man testade olika program och diskuterade framtida utveckling. Resultatet blev att Filminstitutet tog fram en egen lösning, och i december släpptes syntolkning till filmen *Gentlemen*, som blev den första film att syntolkas med Filminstitutets nya app *Tillgänglig Bio*. Appen behöver dock utvecklas ytterligare för att fungera tillräckligt bra.

SRF:s enträgna arbete för en tillgänglig television, med syntolkning och uppläst textremsa, ger nu effekt. SVT (Sveriges Television) och TV4 har utvecklar textuppläsning, och de syntolkar vissa program. Mål för andelen syntolkade program finns i det statliga sändningstillståndet. Även om vi tycker att utvecklingen går alltför långsamt, så går den ändå åt rätt håll. Den 6 mars deltog en SRF-representant i en debatt på mediadagarna i Göteborg. Diskussionen handlade om tillgängliga medier under rubriken "Medier – för vem?". Här lyfte vi fram behovet av mer syntolkning och uppläst textremsa i TV.

SRF deltar tillsammans med Dyslexiförbundet och företaget Thundell & Salmsson i projektet TV-Talk som finansieras av Post- och telestyrelsen (PTS). Målet är att ge talande textremsa och syntolkning för television via en app för smarta enheter. SVT deltar i projektet. En första prototyp visades i juni och under 2015 ska ett skarpt test genomföras med SVT.

Tillgängliga dagstidningar

SRF har nära följt och givit sitt stöd till övergången till ny teknik och distribution av dagstidningar anpassade för synskadade, den så kallade Taltidningen 2.0. Den nya tekniken går ut på att dagstidningen distribueras via Internet och kan spelas upp i en daisyspelare med talsyntes

eller i en smartphone. Tidningen kan också fås i textformat via e-post.

Hösten 2014 hade alla dagstidningar som tidigare var radiodistribuerade i förkortade versioner gått över till den nya tekniken, och därmed har äntligen även synskadade dagstidningsläsare tillgång till hela det redaktionella innehållet. SRF har representation i Taltidningsnämnden, och kontinuerliga möten har hållits mellan Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) och SRF för att följa teknikskiftet och fånga upp och lösa problem som uppstått. En gedigen support till läsarna, med minst två hembesök, har varit en framgångsfaktor i teknikskiftet.

Distributionssystemet för tillgängliga dagstidningar kan också användas för att förmedla talbokslån. Vi har påbörjat en dialog med MTM om att systemet dessutom skulle kunna användas för distribution av tidskrifter och exempelvis SRF:s webbradio. SRF kan se stora fördelar med en sådan utveckling. MTM har inte tagit ställning i frågan.

Vi har skickat ut en skrivelse till distrikten och lokalföreningarna med förslaget att de ska kontakta sina lokala bibliotek för att skaffa tillhandahålla de anpassade taltidningarna i sina tidningsrum eller motsvarande. Detta vore bra ur informationssynpunkt och kan komma till glädje och nytta vid medlemsträffar.

Tillgängliga betalkortsterminaler

Kontakt har tagits med två företag som säljer betalkortsterminaler: Babs Paylink AB och Nets Sweden AB. Vi har träffat båda dessa företag och förklarat synskadades behov av enhetlig utformning och syntetiskt tal för att terminalerna ska vara tillgängliga och användbara. Ett ytterligare möte hölls med Babs på rikskansliet där ett antal av personalen samt medlemmar från US fick testa olika kortterminaler.

SRF sände en skrivelse till en rad myndigheter, branschorganisationer, livsmedelskedjor och banker, med våra argument och krav att betalkortsterminaler utrustas med tal. Konsumentverket och Myndigheten för delaktighet har givit positiva svar. Vi har också diskuterat frågan med SKL och Swedbank.

E-tjänster

Arbetet med tillgängliga e-tjänster handlar bland annat om att informera myndigheter och företag med flera om WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) – var man hittar och kan läsa mer och fördjupa sig i, hur man gör och vad man ska tänka på när man jobbar med tillgänglighet och användbarhet på webbsidor, sociala medier, pdf-filer med mera.

Under våren hade vi en träff med e-legitimationsnämnden och Bank-ID där vi diskuterade problematiken med de dubbla versionerna av Bank-ID för datorer. Vi planerar att bjuda in dem till ett nytt möte under 2015.

Alla landsting arbetar med, och har projekt igång, inom olika områden vad beträffar e-tjänster inom hälso- och sjukvårdsområdet. Landstingen använder och testar olika tekniska lösningar baserade på att kunden/brukaren/patienten använder Internet. Projekten handlar exempelvis om utveckling av tjänsten 1177 via webben, ”Mina vårdkontakter” och journaler på nätet. Det är viktigt att säkerställa att alla hälsotjänster blir tillgängliga och användbara för synskadade. Vi har tyvärr fått signaler om att så inte är fallet. SRF har därför skickat två skrivelser till distrikten för att användas vid kontakt med landstingspolitiker samt till länshandikappåden. Vi har även skickat in en skrivelse om hälsotjänster till SKL och Handisam.

SRF har också träffat några projektansvariga från olika landsting. Denna träff har varit utifrån projektet ”Sustains” samt ”Mina vårdkontakter”.

SRF tog under hösten fram ett utkast till motionsunderlag gällande EU-direktivet om tillgängliga webbplatser som därefter Socialdemokraterna i december lämnade till riksdagen.

Projektet IT-support direkt, som drivits av Hjälpmedelsinstitutet, och som vände sig till personer med funktionsnedsättning och personer som är 65 år och äldre, fortsatte under våren. Tanken var att därefter göra en offentlig upphandling för att permanenta verksamheten med PTS som finansiär. Tyvärr har någon upphandling ännu inte genomförts, och verksamheten har därmed avstannat. SRF hoppas dock att en permanent verksamhet med IT-support för personer med funktionshinder ska komma igång under 2015.

SRF sitter med i referensgruppen för Reskompis, ett PTS-finansierat projekt som drivs av Polar Print. Syftet är att skapa en app som kan vara ett stöd vid resor med kollektivtrafiken genom att kunna visa vägen till närmsta hållplats, visa realtidsinformation om anslutningar vid hållplatsen samt, när man klivit på ett fordon, visa vilka stationer man passerar. Reskompis är tänkt att fungera som ett komplement till hållplatsutrop. Under projektet kommer tester göras i Göteborg och Stockholm. Fler orter kan bli aktuella, förutsatt att man får tillgång till trafikdata.

Gällande nödvändigheten av talfunktion på alla bankomater har SRF och US fortsatt dialogen med Bankomat AB. Samtliga bankomater ska nu bytas ut, och de ska då förses med fungerande tal.

Under våren hade vi möten med representanter för ljudbokstjänsten Storytel respektive musiktjänsten Spotify för att prata tillgänglighet. Mötena har resulterat i att båda tjänsterna har släppt nya och tillgängliga appar för iPhone och iPad. När det gäller Spotify är även förbättringar av klientprogrammen för datorer att vänta.

Vi träffade företaget Apple i början på juni. Samtalet handlade mest om terminologi kring tillgänglighet, punktskrift och tal, men även en del konkret om tillgänglighet i företagets mobila operativsystem iOS. I december fick vi genom Myndigheten för delaktighet (MFD) möjlighet att delta i en resa till London med nätverket Innovation Pioneers för ett nätverksmöte där vi bland annat besökte Apples europeiska huvudkontor. Mötet gav flera viktiga kontakter.

Finna, få och behålla ett arbete

Under politikerveckan i Almedalen fick SRF till stånd ett möte med Arbetsförmedlingens nye generaldirektör Mikael Sjöberg. Vi överlämnade en skrivelse och diskuterade framförallt behovet av en kraftigt förbättrad arbetslivsinriktad rehabilitering för gravt synskadade samt den oro vi känner över att synskadade kvinnor enligt officiell statistik har en ännu svårare arbetsmarknadssituation och får färre insatser än synskadade män.

Trots att riksdagen i slutet av 2013 gav regeringen i uppdrag att skyndsamt återkomma med förslag utifrån den så kallade FunkA-utredningens båda betänkanden så saknas fortfarande ett sådant regeringsinitiativ. SRF har i alla möjliga sammanhang påpekat att FunkA-utredningen lämnat många bra förslag, bland annat vad gäller förenkling, höjning och indexering av lönestöden.

Vi tog under hösten fram ett motionsunderlag om att genomföra förslagen i FunkA-utredningen om lönestöden, och att en enda myndighet ska ansvara för allt arbetsmarknadspolitiskt stöd för personer med funktionsnedsättning. I samma motionsunderlag väckte vi också idén om att införa ett särskilt anställningsstöd för personer med funktionsnedsättning riktat till den ideella sektorn. Centerpartiets riksdagsledamöter Per Lodenius och Helena Lindahl antog vårt underlag och motionerade i frågan.

Under våren bjöd SRF in de fackliga centralorganisationerna för att diskutera möjligheten att få till stånd en jobbpakt, alltså ett inkluderingsavtal mellan staten och arbetsmarknadens parter, med liknande upplägg som i Norge. LO hörsammade inbjudan och ställde sig försiktigt positiv till vår tanke. Under Almedalsveckan träffade SRF LO:s ordförande Karl-Petter Thorwaldsson som utlovade ett möte i frågan

efter att de allmänna valen genomförts. Något sådant möte har ännu inte kommit till stånd. Dessutom har vi under hösten träffat Svenskt Näringsliv som uttryckte intresse för att fortsätta diskutera en jobbpakt, men de ville att vi först förankrade frågan politiskt.

Den 4 september träffade SRF:s förbundsordförande, tillsammans med de övriga förbunden i Lika Unika, Arbetsförmedlingens generaldirektör Mikael Sjöberg och chefen för rehabenheten Henrietta Stein. Förutom att presentera Lika Unika så kunde varje förbund lyfta egna frågor. SRF pekade här återigen på behovet av en förbättrad arbetslivsinriktad rehabilitering för gravt synskadade samt de orimliga könsskillnaderna som framgår av statistik om stödinsatser från Arbetsförmedlingen.

I maj träffade SRF utredaren och sekreteraren för den översyn av Arbetsförmedlingen som inletts under året. Med dessa lyfte vi den specifika problematiken kring Arbetsförmedlingens organisering, att det inte finns en tillfredsställande arbetslivsinriktad rehabilitering och varför arbetslösheten är så hög i gruppen synskadade. Denna utredning har numera lagts ner av den nya regeringen.

Den 19 juni hade vi ett möte med fackförbundet ST (statstjänstemännen) som organiserar Arbetsförmedlingens personal. Vi träffade ST:s ordförande Britta Lejon samt Fredrik Andersson som representerade de anställda på Arbetsförmedlingen. Mötet föranleddes av ett uttalande från Britta Lejon om behovet att reformera Arbetsförmedlingen. Vi hade en bra dialog, och uppnådde samsyn i att synskadade är en grupp som Arbetsförmedlingen har ansvar för att arbeta med.

Uppmaningar har skickats till distrikten och lokalföreningarna om att de i sina landstings- respektive kommunsamråd, bör driva frågan att politiskt beslutade riktlinjer ska tas fram för att anställa fler synskadade och andra funktionshindrade i deras landsting och kommuner. Flera distrikt och lokalföreningar har tagit upp frågan.

Den 6 november ordnade SRF ett dialogmöte där Arbetsförmedlingen deltog med Thomas Hagman från ledningsstaben och Henrietta Stein, chef för rehabiliteringsenheten, och Försäkringskassan representerades av generaldirektör Dan Eliasson. Syftet med mötet var att lite mera informellt diskutera synskadades möjligheter på arbetsmarknadsområdet. Bland det som togs upp kan nämnas Försäkringskassans nya arbetssätt, där man koncentrerar sig på att verka för en tidig återgång i arbete för de sjukskrivna där det är realistiskt, och Arbetsförmedlingens planer på att kraftigt minska antalet kontor och ändra sitt arbetssätt.

Vår ansökan till Allmänna Arvsfonden om att få genomföra en förstudie om behovet av en ny modell för arbetslivsinriktad rehabilitering

för personer med grav synnedsättning avlogs.

SRF har gjort studiebesök hos företaget Work for you i Stockholm och Göteborg. De riktar sig till både synsvaga och gravt synskadade och erbjuder arbetsträning och hjälp att ordna praktikplatser. Målet är att varje individ ska hitta ett arbete. Work for you delar SRF:s syn att det finns stora brister i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Work for you har dock inget rehabiliteringsuppdrag.

Ett möte med bemanningsföretagens branschorganisation genomfördes i slutet av året. Här diskuterades de svårigheter som finns för synskadade att kunna ta arbete hos ett bemanningsföretag.

Vi har haft en träff med företrädare för Försäkringskassans enhet för arbetshjälpmedel. Bland annat diskuterades den bristfälliga informationen samt utredningsmöjligheter via någon neutral part.

Vårt mål om att alla synskadade som så önskar ska kunna finna, få och behålla ett arbete är långsiktigt. Positivt är att det finns både myndigheter och andra organisationer som stödjer eller arbetar för samma mål som vi. En förhoppning om nya initiativ på arbetsmarknadsområdet väcktes genom regeringsförklaringen i oktober. Den 18 november besöktes SRF av Rasmus Cruce Naeyé och Milischia Rezai som är politiskt sakkunniga på arbetsmarknadsdepartementet. Med dem hade vi en längre genomgång av synskadades arbetsmarknadssituation och SRF:s syn på frågorna. Vi diskuterade också åtgärder för att minska ungdomsarbetslösheten och framhöll vikten av att även unga med funktionsnedsättningar omfattas av sådana åtgärder.

Utveckla SRF

Medlemsrekrytering

SRF har under våren avslutat och utvärderat det projekt om utveckling av metoder för medlemsrekrytering som påbörjades 2012 med finansiering från Synskadades Stiftelse. Satsningen har letts av en styrgrupp bestående av ledamöter i förbundsstyrelsen samt ombudsmän och en representant från Riksorganisationen Unga Synskadade (US). Satsningen har letts av en projektledare på halvtid. Vi har under hela satsningen haft stöd från coacher i nätverket Medlemsutveckling. En av dessa har genomfört en utvärdering av satsningen.

En rapport kring medlemsarbetet togs fram till kongressen. Kongressen antog de föreslagna målen om att vi ska bli 15 000 medlemmar till och med 2023. En långsiktig strategi ska tas fram för att nå detta mål. Nycklar till framgång är ett värvande och välkomnande förhållningssätt och att aktivt arbeta för att behålla de medlemmar vi har.

De medlemsvärvare som utbildats har enbart haft ett telefonmöte

under året. Hur gruppen ska leva vidare och utvecklas kommer att visa sig i arbetet med medlemsstrategin.

Vi har kontinuerligt medverkat i och stöttat distrikt i deras medlemsaktiviteter. Både genom deltagande i olika konferenser men även vid diskussioner per telefon och mejl med medlemsvärvare och övriga funktionärer.

Åter blev det succé när vi medverkade vid Seniormässan i Stockholm i oktober. I monter fanns förutom SRF också Iris Hjälpmedel samt en optiker. Denna kombination var lyckosam. Vi hade även några seminarier med Iris Hjälpmedel samt ett med en ögonläkare från S:t Eriks ögonsjukhus. Vi fick svara på många frågor och fick även flera nya medlemmar.

Vi har arbetat med att förbättra medlemssidorna på hemsidan. Detta kommer fullt ut att märkas på den nya webben som lanseras 2015.

Organisationsutveckling

Tidigt under året sammanställdes och analyserades den genomförda enkäten till distriktet om organisationsutveckling. Resultaten har redovisats för förbundsstyrelsen och organisationsrådet. Det fortsatta arbetet har sedan utgått från detta resultat. Exempel på organisationsutveckling i landet är de arbetsformer som påbörjats i SRF Jämtland med nätverk samt startandet av en barn- och föräldraverksamhet i SRF Sörmland.

Vi tror på Storytelling (eget berättande) som en viktig metod för att öka engagemanget och inflytandet för SRF:s medlemmar. Det har dock varit svårt att få riktig fart på storytellingverksamheten. Några aktiviteter har ändå genomförts, bland annat i Stockholm kring behovet av ledsagning och vilka argument som kan användas då man ansöker om ledsagareservice hos kommunen. En handbok, med ett antal exempel på berättelser, har färdigställts. Den kan användas som studiehandledning och inspiration.

Med ekonomiskt bidrag från Synskadades Stiftelse har SRF dragit igång ett funktionärstraineeprojekt. Vi ska under två år bedriva funktionärsutbildningar i 10 distrikt. Målgrupp är nya och framtida funktionärer.

Under hösten har en hel del arbete lagts ner på att förbereda den rikskonferens om organisationsutveckling som genomfördes på Almäsa i januari 2015.

Ekonomifunkis

En funktionärsutbildning inom området ekonomi för distrikt och branschföreningar ordnades av riksförbundet den 13–14 november. Externa föreläsare var Per Callermo från Allmänna Arvsfonden, Uffen Redhe som talade om konsten att söka pengar samt Henrik Bonde som pratade om kapitalförvaltning. Per-Arne Krantz berättade om KMA, och möjligheterna att söka pengar därifrån.

Dessutom avhandlades SRF:s interna ekonomiska stöd, årsredovisning, olika policydokument, kontoplaner med mera.

Internt ekonomiskt stöd

Riksförbundet bidrar årligen med ekonomiskt stöd för att stärka SRF-organisationen. 2014 ändrades formerna för det ekonomiska stödet.

Från och med 2014 finns fyra stödformer:

- Administrativt stöd
- Stöd till organisationsutveckling
- Projektstöd
- Stöd till närstående föreningar

Administrativt stöd ges för grundläggande behov av styrelsearbete, lokaler, förvaltningskostnader (inklusive viss personalkostnad), revisionskostnad, materialproduktion med mera.

Detta bidrag kan endast sökas av distrikt och branschföreningar. Under 2014 beviljades 16 distrikt och åtta branschföreningar bidrag med totalt 1 094 tkr från denna stödform.

Stödet till organisationsutveckling kan sökas av distrikt och branschföreningar. Stödet avser insatser för funktionärsutveckling, medlemsaktiviteter i hela verksamhetsområdet, stöd till lokalföreningar samt utveckling av nya organisationsformer. Under 2014 beviljades distrikt och branschföreningar 425 tkr i stöd till organisationsutveckling. Därtill beviljades 75 tkr till ekonomiskt svaga lokalföreningar, ett stöd som alltså söks av respektive distrikt. Syftet med detta är att distrikten rimligen har bättre lokalkännedom än riksförbundet, och att distrikten ska ta ansvar för att verksamhet finns inom hela distriktets verksamhetsområde.

Projektstöd kan sökas av regioner, distrikt, branschföreningar och lokalföreningar, för arbete med de av kongressen prioriterade områdena. Under 2014 beviljades 32 stycken projekt bidrag med sammanlagt 600 tkr.

Stöd till närstående föreningar kan sökas av föreningar som inte är

branschföreningar i SRF, men som ändå kan betraktas som närstående. 2014 beviljades två närstående föreningar, SRF-seniörerna och Sveriges Ledarhundsförare, bidrag med sammanlagt 65 tkr.

De distrikt som hyser en regional ombudsman ersätts enligt beslut i förbundsstyrelsen i september 2009 med 2 500 kr per månad.

Samarbete inom funktionshinderrörelsen

SRF är en av sex funktionshinderorganisationer som utgör Lika Unika – federationen för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Inom Lika Unika samverkar medlemsförbunden med utgångspunkt från FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Bland annat har Lika Unika deltagit vid övervakningskommitténs granskning av Sverige, där en rapport lämnades i april 2014. Den 8 december firade Lika Unika sitt femårsjubileum på kansliet på S:t Eriksgatan 44 i Stockholm.

Fram till Lika Unikas årsmöte 2014 var Håkan Thomsson och Lars Nord ordinarie styrelseledamöter med Victoria Öjefors som ersättare. Vid årsmötet ändrades stadgarna så att styrelsen minskades till ordförande plus ytterligare sex ordinarie ledamöter och sex ersättare. Efter årsmötet har Håkan Thomsson varit ordinarie styrelseledamot och Victoria Öjefors Quinn ersättare. Håkan Thomsson har varit vice ordförande för Lika Unika under hela 2014.

SRF har deltagit aktivt i den så kallade ”Torsdagsaktionen”, där ett antal funktionshinderorganisationer stått utanför regeringskansliet Rosenbad varje torsdag och delat ut flygblad inför regeringssammanträdena. Kravet har varit en lag som klassar otillgänglighet som diskriminering. I mars presenterade den ansvarige ministern, Erik Ullenhag (FP) ett sådant lagförslag, dock med en del undantag och avgränsningar. Torsdagsaktionen omvandlades då till Tisdagsaktionen, och flyttade till Riksgatan vid Riksdagshuset. Idén var att påverka riksdagsledamöterna att åstadkomma skärpningar i lagförslaget.

Måndagen den 23 juni var det slutdebatt i Riksdagen om lagförslaget om otillgänglighet som en form av diskriminering. SRF anser att det visserligen är en positiv princip som slås fast när vi får en lag som klassar otillgänglighet som diskriminering. Men det är oacceptabelt att lagen innehåller regler och undantag som i praktiken innebär att utestängandet av funktionshindrade kan fortsätta. Därför samlades ett hundratal personer från funktionshinderrörelsen utanför Riksdagshuset för att klädda i svart manifestera sorgen över att lagen fick så litet substansfullt innehåll. Några av oss från SRF, US och FSDB kedjade fast oss runt en pelare för att visa på de symboliska bojar som fortfarande kommer

att hålla oss tillbaka på grund av lagens skälighetsprövningar och undantagsregler. Vid riksdagsbehandlingen togs en undantagsregel för sjukvård bort. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2015. Det återstår att se hur verkningsfull den blir.

SRF är medlem i MyRight, som är funktionshinderrörelsens ramorganisation för folkrörelsebistånd. Vi samarbetar även med andra funktionshinderförbund kring olika projekt.

Övrigt påverkansarbete

Supervalåret

År 2014 var det val till EU-parlamentet i maj och val till riksdag, regioner/landsting och kommuner i september. En särskild arbetsgrupp tog fram en plattform, Makten över våra liv – inspel i valrörelsen, som kunde användas i hela SRF-organisationen. Den tog främst upp områdena arbete, utbildning, tillgänglighet och hälsa. Denna valplattform låg till grund för genomförda träffar med allianspartierna samt Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Den låg även till grund för den rekordstora SRF-delegation på tio personer som fanns på plats i Almedalen på Gotland under politikerveckan.

I Almedalen hade vi korta träffar med sju partiledare, däribland statsminister Fredrik Reinfeldt och oppositionsledaren Stefan Löfven. Därtill hade vi kortare eller längre träffar med en rad övriga politiker från olika partier.

SRF var inbjudna att medverka i hela fem panelsamtal eller liknande. Viktiga kontakter skapades med fackförbundet Transport och Svenska Taxiförbundet som vi behöver ha dialog med för att bättre kunna påverka färdtjänstfrågan. Under Almedalsdagarna hann vi dessutom delta i intressanta seminarier, och vi fick också tillfälle att fördjupa våra relationer till Dyslexiförbundet, FUB och PRO.

I september gjordes två pressutspel inför valet. Det ena var en presskonferens i Luleå, där vi pekade på inkonsekvensen då den officiella politiken är att hävda arbetslinjen, medan samtidigt kommunen nekar en individ den personliga service som behövs för att individen ska kunna arbeta i så stor utsträckning som möjligt. Det andra utspelet var ett pressmeddelande kring utbildningsfrågor som gjordes tillsammans med US.

Röstning med bibehållen valhemlighet

I vallagskommitténs slutbetänkande 2013 föreslogs bland annat en utredning om elektronisk röstning, vilket skulle kunna innebära att många synskadade fick möjlighet att personrösta med bibehållen

valhemlighet. Vi i SRF kan även tänka oss andra lösningar för att synskadade ska kunna rösta helt självständigt. Vi har tillskrivit demokratiministern i frågan, och också drivit den genom pressmeddelanden och i sociala medier. Vi fick också tillfälle att hålla ett kort torgmöte kring frågan på Strandgatan i Visby under Almedalsveckan.

Den 6 augusti deltog Victoria Öjefors i en diskussion med demokratiminister Birgitta Ohlsson (FP) i radioprogrammet Studio Ett. Den 11 september uppvaktade SRF och US demokratiministern i samma fråga.

Den 26 september deltog vi i Myndigheten för delaktighets seminarium om tillgängliga val. I december deltog Victoria Öjefors Quinn i ett seminarium med Demokratiutredningen och kunde där framföra SRF:s önskemål om att de ska titta på synskadades möjlighet att rösta med bibehållen valhemlighet.

Konsumentfrågor

SRF har medverkat med synpunkter till Riksbanken kring utformningen av nya sedlar och mynt.

Som ett resultat av vårt arbete för fler talande kösystem har apotekskedjan Hjärtat meddelat att de inför talande kösystem på ett 15-tal av sina apotek.

Dansk Blindesamfund tog i oktober, inom ramen för vårt nordiska samarbete, upp frågan om att Coop Danmark tidigare haft punktskriftsmärkning på mejeriprodukter, vilken nu tagits bort sedan man bytt förpackningsleverantör. De hade tagit fram en skrivelse som de ville skicka till Coop i de nordiska länderna samt till Coop Norden. En sådan skrivelse, där vi framhåller det positiva med punktskriftsmärkning av varor, har sänts till Coop Norden samt från SRF till Coop Sverige.

SRF har genom ett brev uppmanat Sveriges Konsumenter som numera ger ut tidningen Råd & Rön att även ge ut den på tal med hänvisning till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I skrivelsen föreslår vi att de ska kontakta Myndigheten för tillgängliga medier i denna fråga.

Fysisk tillgänglighet och resande

SRF har haft ett nätverk bestående av medlemmar, som aktivt arbetar med tillgänglighetsfrågor. Syftet är att SRF ska bli bättre på att driva gemensamma tillgänglighetskrav lokalt, regionalt och på riksplanet. Två frågor, tillgängliga informationsskyltar och övergångsställen, har varit prioriterade under 2014.

Under våren togs det fram underlag till skrivelser samt en samman-

ställning av lagar och förordningar som berör övergångsställen och skyltar. Underlagen har skickats ut brett i organisationen. Det aktiva tillgänglighetsnätverket har visat sig vara en bra arbetsform som involverat fler intresserade förtroendevalda i arbetet med målen. Genom dem har vi sett att vårt framtagna material kring övergångsställen och skyltar spridits till kommuner och landsting.

Den 1 maj slogs Handisam och delar av Hjälpmedelsinstitutet ihop till Myndigheten för delaktighet (MFD). I och med detta lades gruppen som skulle arbeta med en svensk ISO-standard för ledstråk ner, och den har inte återupptagits.

Under våren deltog SRF vid ett möte på Lunds tekniska högskola för att diskutera det förslag till rekommendationer beträffande tillgänglighet till gatumiljön för personer med synnedbättning, som de tar fram på uppdrag av Trafikverket.

Två möten med SG Access och Perneheim Skyltdesign, som är företag som arbetar med tillgänglighetslösningar har genomförts för att diskutera skyltning, men också ledstråk i inomhusmiljöer.

Under hösten skickade SRF ut ett inventeringsformulär för hur övergångsställen i Sverige överensstämmer med vår policy om tillgänglig och användbar närmiljö. Distrikt och lokalföreningar uppmuntrades att göra inventeringen som en aktivitet på vita kappens dag. Många anammade idén och resultatet blev 23 genomförda inventeringar av totalt över 300 övergångsställen.

Ledarhundsförare utestängs ofta från offentliga lokaler, vilket vi betraktar som ren diskriminering. SRF har samverkat med Sveriges Ledarhundsförare angående information om ledarhundar och tillgänglighet.

SRF har kontinuerlig kontakt med Trafikverket, Samtrafiken, Jernhusen och SJ. Med SJ har vi särskilt diskuterat deras inskränkningar i försäljning av biljetter över disk samt att de dragit in sin automatiska tidtabellsupplysning via telefon. Dessa förändringar skapar svårigheter för synskadade. Samtidigt är SJ:s hemsida otillgänglig. Diskussionerna ledde fram till att SJ utlovade utökade telefontider för köp av biljetter för personer med synnedbättning.

Med Trafikverket har vi fört diskussioner om utrop på järnvägsstationer. Dessa utrop är mycket viktiga för synskadade. En automat som ger information om kommande tågavgångar har tagits fram. Den fungerar bra, men om den ska ersätta högtalarutrop måste den vara utplacerad på flera strategiska och lättfunna platser på stationerna.

Den 23 september genomfördes en temadag om trafikfrågor som riktade sig till ledamöterna i Trafikverkets centrala och regionala råd.

MR-frågor

Förbundsstyrelseledamoten Lars Nord har med stöd av kansliet tagit fram en handbok för lokalt SRF-arbete med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Texten färdigställdes under 2014 men handboken publiceras 2015. SRF är medlem i Svenska FN-förbundet samt driver MR-frågor genom Lika Unika och MyRight.

Ögonvård och ögonforskning

SRF har granskat köerna inom ögonvården genom att sammanställa data från SKL:s databas. Vi tog fram en rapport över väntetiderna inom ögonvården. Vårdgarantin uppfylls inte i flera landsting, kataraktkirurgin verkar tränga undan annan ögonvård och könsskillnader finns inom kataraktkirurgin. Rapporten väckte stort intresse i massmedia.

I syfte att utöka vår granskning av ögonvården har vi även inlett en dialog med Eynet Sweden, som driver och utvecklar olika kvalitetsregister inom ögonvårdsområdet.

Informationsutbyte sker en gång per år inom Synfrämjandet, där ögonläkarföreningen, optikerförbundet, Föreningen För Synrehabilitering samt SRF ingår.

SRF stödjer årligen ögonforskningen, framförallt genom ekonomiskt bidrag till Ögonfonden.

Internationellt

Internationell samverkan och påverkansarbete

På det internationella planet arbetar SRF med samverkan, erfarenhetsutbyte och påverkansarbete på tre nivåer: nordisk, europeisk och global nivå.

På nordisk nivå sker vårt samarbete genom den nordiska samarbetskommittén, NSK, som består av representanter från synskadeorganisationer i de nordiska länderna. Inom ramen för det nordiska samarbetet finns även den nordiska kvinnokommittén, NKK, som fokuserar på jämställdhetsfrågor och den nordiska biståndskommittén, NBK, som arbetar med internationellt utvecklingssamarbete.

NSK har genomfört två sammanträden under året, i Island i mars och i Finland i oktober. På dagordningen stod bland annat erfarenhetsutbyte på områden som utbildning och arbetsmarknad, situationen för synskadade sjukgymnaster, samt planering av den utvidgade nordiska konferensen 2015, som Island står värd för. Ett gemensamt agerande gentemot Coop Norden har gjorts, för att uppmärksamma värdet av punktmärkning av produkter.

Parallellt med NSK har även NKK mötts. Vid mötet i Finland i oktober medverkade EBU:s president Wolfgang Angermann på såväl NSK:s som NKK:s möten.

Under våren sattes fokus i NKK på situationen på arbetsmarknaden för kvinnor med synnedsättning i de nordiska länderna, samt planering av årets nordiska kvinnokonferens. Konferensen genomfördes den 12-15 juni i Malmö i samband med Nordiskt Forum, ett forum som samlade olika nordiska aktörer inom jämställdhetsområdet, med totalt cirka 20 000 deltagare. NKK hade en monter med information samt anordnade också ett fullsatt seminarium med fokus på rätten till arbete och situationen på arbetsmarknaden. Det var första gången som kvinnokonferensen arrangerades i anslutning till ett externt arrangemang vilket innebar utmaningar, men också att vi kunde nätverka, synas och nå ut med vårt budskap.

NBK har mötts i januari i Norge samt i december i Sverige, för dialog om gemensamma frågor och intressen inom vårt utvecklingssamarbete. Utöver NSK, NKK och NBK:s möten sker kontinuerligt nätverkande och utbyte av information via mejl.

Det nordiska samarbetet är också en bas för vårt arbete inom EBU (European Blind Union) och WBU (World Blind Union), vilket är synskaderörelsens regionala och globala paraplyorganisationer. Ann Jönsson är ledamot i EBU:s styrelse, som under året hållit sammanträden i Skottland, Cypern och Tjeckien samt en rad virtuella möten. Under året har förslag till nya stadgar för EBU tagits fram och ett utkast till strategisk plan för 2016–2019 har utarbetats, som del i förberedelserna för generalförsamlingen 2015.

SRF har även 2014 valt att inte delta i EBU:s kommissioner, bortsett från EBU:s EU-kommission (Liaising Commission, LC) och ett nybildat nätverk för mänskliga rättigheter. Vi hade inte möjlighet att delta på LC-mötet 2014, då det sammanföll med SRF:s kongress, men vi har dock följt aktuella EU-frågor såsom EU:s undertecknande av WIPO:s Marrakeshfördrag, direktiv om tillgängliga webbsidor och frågan om tysta elbilar.

Den 7 februari arrangerades ett EU-seminarium för förbundsstyrelsen och intresserad personal. Börje Vestlund (S), ledamot i EU-nämnden, berättade om nämndens roll och ärendegången inom EU. Mia Ahlgren från HSO berättade om EDF och funktionshinderfrågor på EU-nivå.

SRF har haft representanter på en EBU-konferens om äldres deltagande i samhället och en konferens för sjukgymnaster med synnedsättning.

Arbetet i WBU följs framförallt genom NSK och EBU samt via mejl och nyhetsbrev. En viktig fråga 2014 har även här varit påverkan för att länder ska underteckna och ratificera Marrakeshfördraget. SRF har genom Lika Unika deltagit i förberedelserna inför FN:s granskning av hur Sverige lever upp till FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Granskningen resulterade i ett fyrtiotal rekommendationer, varav många är mycket relevanta och kan användas i vårt påverkansarbete.

Vad gäller bilaterala kontakter har vi haft besök från Senegal och Kina. I samband med NSK/NKK-mötena på Island i mars gjordes ett studiebesök under en dag hos den isländska synskadeorganisationen.

Den av förbundsstyrelsen tillsatta internationella arbetsgruppen träffades en helg i september för att utvärdera gruppens arbete och roll under kongressperioden 2012–2014 och lägga grunden för hur arbetet ska organiseras och bedrivas framöver.

Internationellt utvecklingsamarbete

SRF driver partnerskapsprojekt tillsammans med organisationer av och för personer med synnedsättning i Latinamerika, Afrika, Asien och Östeuropa. Arbetet samordnas genom MyRight, som är en Sida-finansierad ramorganisation för funktionshinderorganisationer i Sverige. Huvudsyftet är att stärka partnerorganisationernas kapacitet att bedriva påverkansarbete och hävda sina rättigheter gentemot samhället och beslutsfattare. Alla projekt har sin utgångspunkt i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

2014 har varit ett så kallat överbyggnadsår mellan den tidigare projektperioden 2011–2013 och den kommande perioden 2015–2017. Redan hösten 2013 påbörjades arbetet med den kommande projektperioden, som sedan intensifierats under 2014. En arbetsgrupp tog efter dialog med distrikt, projektaktiva och partnerorganisationer fram en övergripande inriktning för SRF:s internationella utvecklingsamarbete 2015–2018, som fastställdes av Förbundsstyrelsen i april.

Parallellt med detta pågick utvärdering och planering för respektive projekt. I slutet av 2013 och början av 2014 färdigställdes externa utvärderingar samt slutrapportering av tidigare projekt, samtidigt som lokala planeringsworkshops och därefter planeringskonferenser hölls i respektive projektland. Utifrån workshops och konferenser har sedan projektansökningar för 2015–2017 färdigställts och sänts till MyRight, som i sin tur inlämnat en ramansökan till Sida för perioden.

2014 har således bestått av ettåriga mellanprojekt, som utöver fokus på utvärdering och planering, även fortsatt med projektaktiviteter

inom påverkansarbete och organisationsutveckling. Utifrån ett årsmötesbeslut i MyRight om att medlemsorganisationerna ska ta ett större formellt ansvar för projektverksamheten har SRF under året drivit två av sju projekt i denna avtalsform.

Under 2014 har projekt genomförts i:

- Tanzania, två projekt med fokus på rätten till utbildning för barn med synnedbudsättning och albinism, respektive hälsovård och rättigheter för personer med albinism.
- Sri Lanka, om utbildning och yrkesträning.
- Rwanda, om lokal organisationsutveckling och medlemsarbete (med stöd från SRF Kalmar och SRF Blekinge).
- Nicaragua, om inkluderande utbildning och stärkande av lokalföreningar.
- Bosnien, Sarajevo-kantonen, om organisationsutveckling, medlemsarbete och interndemokrati (genomförs av SRF Stockholms och Gotlands län).
- Afrika, regionalt samarbetsprojekt genom African Union of the Blind (AFUB) om mänskliga rättigheter inklusive lokalt pilotprojekt i Uganda (med stöd av SRF Stockholms stad).

Under första halvan av 2014 har SRF deltagit i MyRight:s planeringskonferenser i Bosnien, Rwanda och Nicaragua, samt arrangerat en planeringskonferens med AFUB i Ghana, tillsammans med nuvarande partnerorganisation från Uganda och tilltänkta partnerorganisationerna från Ghana och Namibia.

Ett planeringsbesök till Tanzania genomfördes också för arbete med färdigställandet av denna ansökan, där våra tidigare två projekt med tre partnerorganisationer formats om och kommer bli ett gemensamt, större projekt.

Under hösten genomfördes uppföljningsbesök till Tanzania, där SRF också deltog i 50-årsfirandet av vår partnerorganisation Tanzania League of the Blind. Ett besök till Sri Lanka genomfördes med syftet att sätta upp gemensamma riktlinjer för kommande projektperiod samt en handlingsplan för att revidera ansökan. SRF har även medverkat på en regional konferens i Bosnien om implementeringen av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Vår partnerorganisation från Sarajevo-kantonen i Bosnien har besökt Sverige och deltagit vid Stockholm-Gotlands-distriktets medlemsforum, samt gjort olika studiebesök.

Vi har också deltagit i MyRight:s landgrupper med andra svenska

funktionshinderorganisationer, där vi utbyter information kring våra projekt och planerar våra gemensamma aktiviteter i respektive land, cirka tre möten per land.

I mars fick MyRight besked från Sida om att organisationen förlorar sin status som ramorganisation från och med 2015, då MyRight trots avsevärda förbättringar på många punkter inte lever upp till kriterierna som Sida inrättat för ramorganisationer. Däremot godkände Sida att bevilja medel för den kommande treårsperioden för att möjliggöra en omställning. Processen med att hitta en framtida lösning efter 2017 för MyRight har påbörjats genom dialog med projektaktiva och representanter från MyRight:s medlemsorganisationer.

SRF har deltagit aktivt i arbetet inom MyRight, bland annat genom en motion som bifölls av årsmötet om att se över de ekonomiska förutsättningarna i samband med avtalsformer och resor. SRF har också deltagit i MyRights arbetsgrupp för alternativ finansiering och finns även representerade i MyRight:s styrelse och valberedning.

Under året har vi även arbetat med att förbättra informationen om det internationella arbetet och stärka engagemanget. Dels har vi arbetat aktivt med rapportering via sociala medier, samt genom artiklar i tidningar och på webben. Ett miniseminarium om SRF:s 50-åriga historia inom utvecklingsarbetet hölls i samband med SRF:s 125-årsjubileum. En dialog med stödjande distrikt har inletts, och arbetet kommer fortsätta. Framtagande av informationsmaterial har planerats men har inte kunnat genomföras ännu.

Projektgrupperna, bestående av engagerade medlemmar, förtroendevalda och distriktsrepresentanter, följer och deltar kontinuerligt i projektarbetet. De är också viktiga för spridningen av engagemang inom organisationen.

Individinriktad verksamhet

SRF vill med vår individinriktade verksamhet underlätta för Synskadade att leva aktiva och självständiga liv.

Juridiskt stöd

SRF vill med denna verksamhet underlätta för synskadade att ta tillvara sina rättigheter.

SRF har en jurist anställd som främst ger stöd till medlemmar i juridiska frågor som har anknytning till funktionsnedsättningen. Antalet nya ärenden har minskat något till 73 (87). 44 av ärendena har gällt kvinnor och 29 män.

En mycket stor del av ärendena avser även i år insatser enligt LSS

samt ledsagning enligt socialtjänstlagen. Trenden är tyvärr oförändrad, att personer har blivit av med sina LSS-insatser, men också att många har fått radikalt minskat antal beviljade timmar. I de flesta fall beror neddragningarna inte på att den enskildes behov har minskat, utan det handlar snarare om neddragningar inom kommunerna. Denna utveckling har pågått under flera år och leder till att synskadade personer alltmer blir hänvisade till att sitta hemma och tvingas välja vad ledsagartiden ska användas till bland de nödvändiga insatser de egentligen har behov av.

Ärenden som rör färdtjänst har varit ganska vanliga under året. Då handlar det ofta om att begära om färdtjänst avslås. Ärenden som gäller olika former av socialförsäkring förekommer även de regelbundet. Då handlar det ofta om att någon nekas handikappersättning, sjukpenning eller sjukersättning.

Synskadade invandrare

SRF vill med denna verksamhet uppnå att synskadade invandrare integreras i SRF och kan delta i den sociala gemenskapen.

Några av landets syncentraler har i samarbete med SRF:s invandrar-kommitté under året ordnat informationsmöten för synskadade invandrare. Därigenom har vi fått kontakt med ett antal flyktingar.

I september ordnade vi en utbildningshelg med tonvikten lagd på föreningskunskap för våra fem invandrarbranschföreningar.

Invandrarkommittén har haft ett sammanträde, och dessutom hållit tät kontakt via telefon och mejl.

Barn och föräldrar

SRF vill med denna verksamhet ge synskadade barn och föräldrar möjlighet till social gemenskap med likasinnade samt ge möjligheter att påverka sin egen situation.

För att stärka identiteten och självkänslan behöver synskadade barn få träffa andra barn i samma situation i social gemenskap. Det kan vi erbjuda genom vår lägerverksamhet. Där deltar barnen i aktiviteter på samma villkor, utan att "konkurrera" med seende barn, och de slipper förklara varför det kan ta lite längre tid när man inte ser. Kanske får de en kompis, och de får åka på egna äventyr utan mamma eller pappa.

Ett barnläger genomfördes den 22–28 juni 2014 på Sikargården utanför Norrköping. 42 barn (44) i åldern 7–16 år deltog. Fördelningen var 14 pojkar och 28 flickor. (20 pojkar, 24 flickor).

Den 31 oktober–2 november genomfördes ett teaterläger på Almåsa kursgård. 14 barn (20) i åldern 7–16 år deltog. Fördelningen var 4 pojkar och 10 flickor. (9 pojkar, 11 flickor).

Under hösten anordnade vi en temahelg – Musik och rörelse – på Tollare folkhögskola utanför Stockholm. Det var 11 deltagare, 6 flickor och 5 pojkar, i åldern 10–16 år. Representanter från SRF:s barn- och ungdomsråd var med och ansvarade för programpunkter. Under helgen varvades musikinslag med rörelsepass. Deltagarna lämnade även synpunkter på ett spel för smarta telefoner och surfplattor.

I början av februari arrangerades en vinteridrottshelg i Östersund. Det var 15 deltagare från olika delar av landet. Idrottshelgen i Eskilstuna i oktober var som vanligt uppskattad och ett 60-tal barn/unga närvarade. Helgerna är samarrangemang mellan Svenska handikappidrottsförbundet, Specialpedagogiska skolmyndigheten och SRF.

SRF:s barn- och ungdomsråd har bestått av 10 personer i åldrarna 11–17 år. Rådet har träffats fyra gånger.

Vid en av träffarna lämnade deltagarna synpunkter på hur vuxna ska lyssna på barn som underlag till Barnombudsmannens regeringsuppdrag att vidareutveckla metoder för att inkludera barn med funktionsnedsättningar. Barnrådet lämnade in två motioner till kongressen 2014, vilka bifölls.

Inför jul producerades en ljudbaserad julkalender med 24 avsnitt till ”Barnens SRF” på hemsidan.

Inom ramen för Nätverket för barnkonventionen har vi deltagit i arbetet kring ett tredje tilläggsprotokoll om en klagomekanism till FN:s konvention om barnets rättigheter.

Vi har genomfört en kurs på Almåsa konferens för föräldrar till barn som är blinda eller gravt synskadade. Det var 14 föräldrar till barn i åldrarna 1–13 år från olika delar av landet som deltog. Helgens föreläsningar hade delaktighet ur olika aspekter som fokus. En ungdom med synnedsättning delade med sig av sina erfarenheter och deltagarna fick dricka eftermiddagskaffe i ”svartkrogen”. Deltagarna kände sig inspirerade och stärkta efter helgen.

Vi anordnade ett familjeläger på Furuboda i Åhus tillsammans med NKA och FUB för familjer med barn med omfattande flerfunktionsnedsättningar. Det var 10 familjer med barn mellan 5 och 15 år som deltog. Barn och föräldrar hade separata program och några gemensamma aktiviteter.

Ett särtryck med delar av Perspektivs föräldrasidor har skickats tillsammans med annan information till våra barnmedlemmars familjer.

SRF:s föräldraråd har bestått av åtta föräldrar, varav två nya. En träff har genomförts med rådet. Vid träffen hade vi diskussion om hur delaktighet kan främjas i skolan och om tillgång till idrott och fritidsaktiviteter.

Idrottshelger för synskadade ungdomar arrangeras av SRF i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sörmlands Handikappidrottsförbund. Under dessa helger får ungdomarna bland annat prova på gymnastik, judo och trampolin hopp. Det anordnas även vinteridrottshelger där slalom, längdskidåkning och skidskytte erbjuds.

Till vänster: Caroline Haraldsson får hjälp av instruktören Elin Petré vid en bakåtvolt.

SRF var med under Almedalsveckan på Gotland. På bilden ser vi Ann Jönsson från SRF som talar med partiledare Stefan Löfven (S). Möjligheten att finna, få och behålla ett arbete är en viktig fråga som SRF driver.

Kalender 2014

"Årets ledarhundsvälpar – kalender 2015" skickades ut till 1,7 miljoner hushåll i Sverige. Syftet är att dels öka kännedomen och kunskapen om SRF och dels ge en möjlighet att ekonomiskt stödja organisationen. Kalendern har fått ett mycket positivt mottagande, och utöver gåvor har den även genererat nya medlemmar och ett intresse för organisationen.

SRF samarbetar med och stöttar synskadeorganisationer i utvecklingsländer. Där arbetar vi med synskadade barns rätt att gå i skolan, rehabilitering av synskadade och med att stärka synskadades möjlighet till inkomst genom odling och hantverk bland mycket annat. På bilden ovan ser vi Elvira Kivi från SRF längst till höger, under en Vita käppenparad i Tanzania tillsammans med lokala samarbetsorganisationer.

Till Almåsa – en kursgård anpassad för synskadade – kommer många medlemmar. Här anordnas rekreations- och familjeveckor för synskadade. Bidrag till dessa vistelser kan sökas av synskadade med låg inkomst via stiftelser som SRF administrerar.

SRF får bidrag från Socialstyrelsen för att bedriva undervisning i punktskrift till personer med synskador. SRF vill med denna verksamhet öka synskadades möjligheter att aktivt delta i samhället genom att öva upp ett nytt sätt att läsa och på så sätt få ett mera självständigt liv.

SRF har genomfört ett möte med externa aktörer för att samla in synpunkter inför en ansökan till Allmänna Arvsfonden kring idrott, aktivitet och hälsa. Vi har tillsammans med Riksidrottsförbundet och Gymnastik- och idrottshögskolan skickat in en ansökan om en förstudie kring tillgång till utbildning och kompetensutveckling för idrottslärare och idrottsledare.

Vi har lämnat synpunkter på en dokumentärfilm, Jag ser dig, som handlar om en ung blind kvinnas liv. Vi sponsrade ett seminarium med paneldebatt kring filmen.

I samband med ett av EBU:s styrelsemöten deltog vi i ett möte med ICEVI, International Council for Education of People with Visual Impairment, för att diskutera hur EBU och ICEVI kan utveckla samarbetet kring utbildnings- och rehabiliteringsfrågor.

SRF Fritid

SRF vill med denna verksamhet uppnå att även synskadade personer ska få möjlighet att resa och få nya intryck, något som för många är mycket svårt på egen hand.

SRF:s reseverksamhet, SRF Fritid, erbjuder resor inom Sverige och utomlands, där den synskadade inte behöver betala för att få tillgång till ledsagare. I de fall då fler anmäler sig till en resa än det finns platser så företas lottning.

Under 2014 har SRF Fritid genomfört:

- 4 sol- och badresor (Gran Canaria, Andalusien, Kroatien och Turkiet)
- 2 stadsresor (Bergen och Budapest)
- 1 övrig resa med flyg (Gardasjön)
- 1 litteraturresa
- 1 musikalresa
- 1 resa med buss i Europa (Skottland)
- 1 spa-resa (Polen)
- 1 vinterresa (Luleå)
- 1 vandringsresa (Jämtlandsfjällen)
- 3 sommarresor i Sverige (Luleå, Strömstad och minibuss i Skåne)
- 1 temahelg (fransk) på Almåsa
- 2 julmarknadsresor (Bremen)

Förutom det löpande arbetet med bokningar, brevutskick, telefonsamtal, ombokningar, ledsagarkontakter med mera, har två nya kataloger skrivits, tryckts, lästs in och distribuerats under april/maj respektive under oktober/november. Aktuell katalog finns också på SRF:s hemsida, där den uppdateras kontinuerligt.

Som ett forum för att diskutera kvalitet och innehåll i verksamheten har SRF Fritid ett brukarråd. Två telefonmöten med brukarrådet har hållits under året.

Rekreation

SRF tillhandahåller, med medel från Socialstyrelsen och flera fonder och stiftelser, rekreativ vistelse i tillrättalagd miljö för enskilda personer med funktionsnedsättning på Almåsa Kursgård i Västerhaninge under sommar, påsk och jul/nyår. Syftet med rekreativ verksamheten är att skapa social gemenskap och ge möjligheter till erfarenhetsutbyte synskadade personer emellan. Det är inte ovanligt att personer får vänner för livet under rekreativ vistelsen på Almåsa.

År 2014 nyttjade SRF 3 040 gästnätter (3 616) varav 2 109 (2 540) gästnätter för rekreation fördelade på 140 under påsken, 1 641 på sommaren och 310 gästnätter under jul och nyår. Det totala antalet gästnätter har minskat med 16 procent och antalet gästnätter för rekreation har minskat med 17 procent. 2014 har varit något av ett mellanår för Almåsa då renoveringar och betydande organisationsförändringar genomförts.

Bidrag till enskilda

SRF vill med denna verksamhet ge möjligheter till ekonomiskt svaga synskadade att genom bidrag underlätta vardagen så att individens självständighet stärks samt genom utbildnings- och resestipendier underlätta utbildning och internationellt utbyte.

Bidrag till behövande

Från första januari till sista december 2014 har 419 personer sökt bidrag för olika ändamål. Av dessa beviljades 295 personer bidrag på sammanlagt 980 000 kr. Könsfördelningen mellan män och kvinnor bland de sökande var 230 kvinnor och 189 män. Vanliga ändamål för ansökningarna är mobiltelefon, surfplatta eller dator som går att anpassa, tandvård, resor och rekreation.

År 2013 sökte 392 personer varav 291 blev beviljade bidrag på drygt 877 000 kr. Könsfördelningen då var 216 kvinnor och 176 män.

Antalet ansökningar om bidrag för rekreation på Almåsa var 52 under året, 41 av dessa blev beviljade rekreativbidrag. 2013 beviljades 50 personer rekreativbidrag.

Vi kan konstatera att antalet personer som söker bidrag har ökat med 6,9 procent mot år 2013 och summan av beviljade bidrag har ökat med 11,7 procent jämfört med föregående år. Statistik finns tillgänglig från

år 2008 och framåt. Under den tiden har antalet bidragsansökningar ökat med 70 procent.

Bidrag till behövande beslutas av en särskild bidragsgrupp som tillsätts av SRF och Synskadades Stiftelse. Bidragsgruppen har haft möten tio gånger under året så väntetiden är inte så lång för de sökande. Alla som har ansökt om bidrag får besked om beslut via brev, oavsett om de blivit beviljade eller fått avslag.

Utbildningsstipendier

Innan sista juli hade 23 personer skickat in ansökningar om stipendier från de fyra olika utbildningsfonder som SRF beslutar om bidrag ur. Där fanns i år totalt 40 000 kr att fördela. Förbundsstyrelsens arbetsutskott beslutar om fördelning av stipendier. 2014 blev fem personer, tre kvinnor och två män, beviljade stipendium på 8 000 kr var.

Resestipendier

Två gånger om året beslutar förbundsstyrelsens arbetsutskott om resestipendier för utbyte med synskadade i andra länder ur Lars Norrmans fond. Stipendier beviljas såväl individer som grupper. År 2014 beviljades totalt 736 800 kr (883 000 kr).

Bidragen fördelade sig år 2014 på 7 av 11 sökande kvinnor, 14 av 23 sökande män samt 6 av 7 sökande grupper. Grupperna bestod i de allra flesta fall av både män och kvinnor.

Uppdragsverksamhet

Ledarhundsverksamheten

SRF vill med denna verksamhet ge synskadade personer möjlighet att leva ett självständigt liv.

I ledarhundslagen (Lag 2005:340) överlämnas frågor om tilldelning och återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt tilldelning och återtagande av ledarhund till Synskadades Riksförbund. SRF erhåller ett statsbidrag för anskaffning och placering av ledarhundar för synskadade och därmed sammanhängande åtgärder. SRF:s mål är att tillhandahålla ledarhundar av god kvalitet till synskadade.

Verksamheten omfattar inköp och tilldelning av ledarhundar, utbildning samt stöd och service.

Inför verksamhetsåret 2014 gjordes en ny upphandling med 4 leverantörer, Kustmarkens Hundtjänst AB 20 hundar, Lund Hundetjenste AS 8 hundar, DISA 6 hundar och Kyno-Logich 2 hundar. Redan innan första leverans-tillfället sade Kyno-Logich upp sitt avtal. Efter

förfrågan hos de andra tre leverantörerna, offererade DISA att de kunde leverera 2 hundar istället för Kyno-Logich.

Under året har vi köpt in 35 (38) ledarhundar. Målet var att köpa 36 ledarhundar 2014, men en hund klarade inte slutprovet och leverantören kunde inte erbjuda någon ersättningshund. En hund har omplacerats. Två hundar har gått tillbaka till leverantören för dressyrkontroll.

45 (45) förare har gått grundkurs 1, varav 29 (39) stycken har fått sina hundar direktplacerade, vilket innebär att motsvarande utbildning genomförts hemma hos förarna. 22 (6) av förarna har gått på kurs. Vi har också genomfört en försökskurs med 6 förare som fått sin hund under det senaste året. Kursen blev mycket uppskattad.

Vi har haft tre informationskurser med totalt 21 (20) deltagare. Syftet med dessa kurser är att få kunskap om och pröva på vad det innebär att ha ledarhund.

46 (52) ansökningar om dispositionsrätt till ledarhund har inkommit, varav 20 (37) var från förare som haft ledarhund tidigare. Dessutom har tre förare som redan har dispositionsrätt anmält behov av ny hund.

Ett återtagande av ledarhund samt ett återtagande av dispositionsrätt har behandlats i den av förbundsstyrelsen tillsatta ledarhundsdelegationen. Beslutet om återtagande av ledarhund överklagades och togs upp i förvaltningsrätten, som dömde till SRF:s fördel. Förbundsstyrelsen har efter kongressen tillsatt en ny Ledarhundsdelegation med synskadade personer som tillsammans har kunskap och erfarenhet av juridiskt, socialt och psykologiskt arbete.

Vi har haft 8 (8) ”prova på-träffar” med sammanlagt 47 (42) deltagare. Under dessa dagar får synskadade personer, anhöriga och personal vid syncentralerna information om ledarhundens funktion.

Vi har haft tre brukarrådsmöten med föreningen Sveriges Ledarhundsförare, SLHF.

I maj blev det klart att det blev Myndigheten för delaktighet, MFD, som tar över Hjälpmedelsinstitutets roll som upphandlande myndighet för ledarhundarna. SRF har haft två möten med MFD för att diskutera deras uppdrag.

I selen, tidningen till landets ledarhundsförare, har under året utkommit med fyra nummer. Tidningen består av två avdelningar. Den redaktionella delen innehåller intervjuer med SRF:s förbundsveterinär och information från ledarhundsverksamheten. Den andra avdelningen består av artiklar saxade ur fackhundpressen.

Förutom utgivning på daisyskiva är tidningen även nåbar i text eller ljudformat på SRF:s hemsida.

SRF Folkbildningen

SRF vill med denna verksamhet uppnå att synskadade personer kan delta i studiecirkel och gå på folkhögskola på likvärdiga villkor som seende, och på så sätt få ett socialt berikat och självständigt liv.

SRF erhåller statsbidrag via Specialpedagogiska Skolmyndigheten för teknisk anpassning av studiematerial gällande synskadade och dövblinda som deltar inom folkbildningen, som omfattar statsbidragsfinansierade studiecirkel samt långa och korta kurser vid folkhögskolor.

All teknisk anpassning görs i enlighet med upphovsmannalagens undantagsparagraf 17. Inga avgifter tas ut av beställaren eller brukaren. Alla material som vi lämnar till brukaren är ett envägslån och får behållas av brukaren så länge hon eller han har behov av materialet.

Vi har under året fått beställningar från nio folkhögskolor samt från regionala och lokala studieförbundsavdelningar.

Årets 118 (171) nyproducerade studiematerial är en minskning med 53 titlar från föregående år. År 2013 var ökningen 42 titlar jämfört med 2012.

Antalet beställda bokexemplar var i år 1 512 (1 771). Årets procentuella fördelning av beställda böcker är 89 (89) procent till studieförbunden och 11 (11) procent till folkhögskolorna. Produktionskostnaderna fördelar sig med 80 (66) procent till studieförbunden och 20 (34) procent till folkhögskolorna.

Under 2014 har vi producerat flera material som inte har varit av studieboks-karaktär, till exempel föreningskortlekar samt kombinerat de olika läsmidierna för att effektivisera och förhöja upplevelsen vid brukarens studier av materialet. Vi har även i år producerat flera punktskriftsmaterial och musiknoter på punktskrift samt använt mediet digitala musiknoter.

För ett specifikt material prövade vi att distribuera materialet via Internet i form av filhämtning till åtta brukare. Materialet skyddades av användarnamn och lösenord vid hämtning. I några få fall har vi sett att efterfrågat studiematerial redan producerats hos annan verksamhet för tekniskt anpassad studielitteratur. Vi har i dessa fall förmedlat kontakt mellan beställaren och den andra utföraren.

Allt fler bokförlag ger ut ljudböcker och tillgängliga e-text-böcker vilket medfört att vi i några fall under året kunnat hänvisa brukaren till den kommersiella utgåvan. Detta förutsätter dock att exempelvis syntolkning av bilder ingår, vilket oftast inte är fallet ännu.

Anslaget för år 2014 har inte förbrukats fullt ut. Detta beror främst på ett effektivt och billigt produktionssätt men även på att färre nyproducerade titlar gjorts. Kvaliteten på vår produktion är god och vi håller i

huvudsak de utlovade leveranstiderna.

Vi har medverkat i ett flertal sammanhang i syfte att informera och påverka synskadade/dövblinda direkt eller indirekt att utnyttja vår verksamhet. Vi har kontaktat samtliga pensionärsorganisationer, hälften av studieförbunden samt regelbundet medverkat i Arbetarnas Bildningsförbunds tillgänglighetsarbete. Vi har deltagit i Seniormässan i Stockholm, anordnat seminarium tillsammans med Arbetarnas Bildningsförbund vid SRF:s 125-årsjubileum, deltagit i tre lokalföreningars och tre distrikts medlemsmöten samt haft kontakt med Unga Synskadade och Förbundet Sveriges Dövblinda.

SRF har varit representerat vid Arbetarnas Bildningsförbunds förbundsstämma. Vi annonserar om vår verksamhet i SRF Perspektiv och i informationsblad samt genom brevutskick till studieförbunden.

Ett gränssnitt för webbkatalog har tagits i bruk, med riktade sökfunktioner för brukare och studieorganisatörer/lärare. Problemen med försvunna eller försenade blindskriftsförsändelser har minskat.

Vi har försett Myndigheten för Tillgängliga Mediers databas Legimus med samtliga nyproducerade titlar på talbok, talbok text och ljud, e-text och punktskrift. Dessa böcker blir tillsammans med annotationerna tillgängliga för landets alla talbokslåntagare via folkbiblioteken och webbsidan www.legimus.se. Vår produktion visas även i den nationella biblioteksdatan Libris.

Punktskriftsverksamheten

SRF vill med denna verksamhet öka synskadades möjligheter att aktivt delta i samhället genom att öva upp ett nytt sätt att läsa och på så sätt få ett mera självständigt liv.

SRF medverkar aktivt i den statliga punktskriftsnämnden och dess arbetsgrupper. Detta ger möjlighet till påverkan inom forskning, pedagogik och utarbetande av nya skrivregler inom punktskriftsområdet.

Vi har ett bidrag från Socialstyrelsen för att bedriva undervisning i punktskrift till personer med synskador. Detta sker i samverkan med folkhögskolor.

Under 2014 har fyra kurser på vardera fyra dagar arrangerats i samverkan med Wiks folkhögskola utanför Uppsala. Elva personer har fått undervisning och möjlighet till intensiv träning under dessa kurstillfällen.

Det är viktigt att varje deltagare får undervisning och möjlighet till läs- och skrivträning på sin egen nivå. Därför är det nödvändigt att lästräningmaterial och metoder för undervisning är anpassade till var och en av kursdeltagarna. Likaså är det viktigt med kontakter och stöd

från kursledaren mellan kurstillfällena.

SRF har ett gott samarbete med MTM (Myndigheten för Tillgängliga Medier) vad gäller material för undervisningen. Kursdeltagarna har fått goda kunskaper om hur man kan underlätta sin vardag genom att kunna punktskrift och flera har också skaffat sig en grund för att bli goda läsare. Kontakter mellan SRF och syncentralerna leder i många fall till kompletterande insatser på hemmaplan. Flera syncentraler än tidigare kan nu ge en bra introduktion och undervisning i punktskrift.

En kurs i musiknoter i punktskrift med fem deltagare har arrangerats under året. Även denna kurs genomfördes i samverkan med Wiks folkhögskola.

Under 2014 har SRF i samarbete med en SFI-lärare vid Hagabergs folkhögskola tagit fram ett nybörjarmaterial i punktskrift som vänder sig till synskadade invandrare inom SFI. Detta material kommer från och med höstterminen 2015 att finnas för beställning hos Specialpedagogiska skolmyndigheten, (SPSM).

Kommunikation

Vår webbplats www.srf.nu

Webbplatsen är navet i Synskadades Riksförbunds kommunikation. Sidan uppdateras ständigt med såväl nyheter som övrig förbundsinformation. Elva distrikt och tre lokalföreningar har sina sidor under [srf.nu](http://www.srf.nu).

Antalet sidor på webbplatsen var vid årsskiftet drygt 7 200 (6 300). Under 2014 var antalet unika besökare närmare 104 000 (101 800). Det är en ökning med 2 procent. Ökningen är dock i praktiken klart större. Det förklaras av att vi under 2013 köpte in en större engångskampanj via Facebook som genererade mycket trafik under en kort period.

Den mest välbesökta dagen utan köpta annonskampanjer var Vita Käppens dag den 15 oktober med 802 unika besök (150 fler än samma dag 2013). Därefter kom 1 december med 764 unika besök.

Efter startsidan, [srf.nu](http://www.srf.nu), var den mest besökta sidan en sida med informationsfilmen om ledarhundsekipage, ”Stör inte den som jobbar”. Den följdes av vår Kontaktsida samt kampanjsidan för kalendern ”Årets ledarhundskalpar”.

Vi uppdaterar nu vår hemsida. Webbyrån Meridium fick i hård konkurrens med andra byråer uppdraget att ta fram den nya webbplatsen. Nya [srf.nu](http://www.srf.nu) görs i publiceringsverktyget EPiServer 7.5 och får mobilanpassad, så kallad ”responsiv”, design. Tillgänglighet för såväl redaktörer som besökare är högsta prioritet. Vi har påtalat att det brister i publiceringsverktygets tillgänglighet för webbadministratörer med synnedsättning och ställt krav på åtgärder.

EPiServer har utlovat att tillgänglighetsanpassningar ska finnas på plats i deras ordinarie produktion under första halvan av år 2015. När denna finns på plats kommer vi att kunna lansera nya srf.nu.

Sociala medier

Facebook

Vår sida på Facebook (facebook.com/synskadadesriksforbund) följs av drygt 2 900 konton, en ökning med ungefär 200 från året före. Kurvan med antalet följare har pekats uppåt under hela året.

Vårt engagemang under Almedalsveckan i juli med flera bilder och andra uppdateringar gav stor uppmärksamhet och ledde till flera nya följare.

Vi har också gjort en större satsning på rörlig bild på Facebook. Det har resulterat i ett ökat intresse bland våra besökare.

Twitter

Mikrobloggen ”synskadade” på Twitter har under året ökat från omkring 500 till över 900 följare. Med 140 tecken förmedlar förbundet nyheter och länkar till hemsidan och till relevanta nyheter. Det går även att skriva till berörda personer/organisationer så att inläggen exponeras i bägges twitterflöden.

För att uppnå ett extra stort intresse under Almedalsveckan och höstens kongress uppdaterades Twitter intensivt med bilder och lägesrapporter.

Youtube

Arbetet med att öka närvaron av rörlig bild i våra kanaler har mycket tydligt påverkat antalet besök i positiv riktning. Synskadades Riksförbunds kanal ”synskadade” på Youtube innehöll vid årets slut ett femton-tal videoklipp, däribland Håkan Thomssons inledningsanförande från höstens kongress, och ett sammandrag från förbundets 125-årsjubileum i Örebro.

Instagram

Bildbloggen Instagram har drygt 80 följare, en fördubbling jämfört med året före. Med namnet ”synskadade” lägger förbundet ut syntolkade bilder kopplat till korta budskap. Uppdateringar på Instagram kan delas på Twitter.

Webbradion

Podcasten "Radio SRF"

Under 2014 började vi ge ut en podcast som kommer ut på fredagar. Podcasten har bland annat registrerats på Itunes för enkel prenumeration via till exempel smartphones. Redan från nystarten har programmet varit uppskattat och under året har det haft i snitt cirka 142 lyssnare per program. Snittsiffran är egentligen högre, bland annat eftersom lyssningar via appar i smartphone inte är medräknade.

Lyssnartopparna har legat i premiärprogrammet, program med inslag om nya diskrimineringslagen i mars samt om tisdagsaktionen som följde efter att lagförslaget om otillgänglighet som diskrimineringsgrund kom. Julavsnittet med ett julquiz var också populärt.

Intresset för vår podcast visar att vi nått en ny typ av målgrupp med ett nytt mediagrepp. Med uthållighet och nya enkla internetuppkopplade daisyspelare skulle vi kunna nå helt nya lyssnargrupper.

En annan framgång är att datorprogrammet GUIDE från Dolphin lagt in Radio SRF förinstallerat. Företaget Humanware har aviserat att de under 2015 också kommer att ha Radio SRF förinlagd i sina svenska daisyspelare som har internetuppkoppling.

Radio SRF live

Under året har organisationsråd sänts live i mars och i juni. I maj sändes SRF:s 125-årsjubileum live och kongressen i oktober sändes också live.

Inför kongressen direktsände Radio SRF under sex onsdagskvällar. Som mest var det runt 50 uppkopplade enheter som lyssnade under dessa program. Andra led inom organisationen har erbjudits att använda vår streamingfunktion, något som exempelvis SRF Skåne gjort.

Runt varje sändning har en marknadsföringsinsats gjorts via webb, mejl och sociala medier. Detta har också gett en ökad kunskap och ett ökat intresse för såväl sändningar som evenemang.

SRF stöttade Taltidningsproducenternas förening, TTF, genom att Radio SRF direktsände prisutdelningen av deras utmärkelse Guldkassetten.

Radio SRF har ökat förutsättningarna att ta del av organisationens aktiviteter och gett en breddad demokratisk möjlighet att följa evenemang, debatter och beslut.

Mediakontakter

På uppdrag av Synskadades Riksförbund, distrikt och Ögonfonden har närmare 40 pressmeddelanden gått ut olika brett till massmedier. Synskadades Riksförbunds pressmeddelanden mejlas även ut inom

förbundet samt publiceras på srf.nu och på vår plattform hos Cision Sverige AB.

Hur pressmeddelandena mottas varierar från gång till annan. Rubriken "Var femte patient utanför vårdgarantin" med vår undersökning om väntetider i ögonvården fick i juli en bra respons och spridning över landet. Vita Käppens dag den 15 oktober var även 2014 välbevaktad i pressen med artiklar, intervjuer och filmade mörkerpromenader landet runt.

På srf.nu publicerades egna nyheter om organisationen och dagsaktuella synskade- och tillgänglighetsfrågor. Drygt 100 nyheter lades under året upp på www.srf.nu/pressrum/nyheter. Dessa nyheter går det att prenumerera på via RSS till mejl eller i webbläsare. En del nyheter mejlas ut i organisationen. Nyheter och pressmeddelanden delas på Facebook och Twitter.

Om oss i medierna

Tjänsten "Om oss i medierna" fångar det som medier skriver om synskadefrågor i sina webbutgåvor. Automatiska sökmotorer skannar av utvalda ord och namn såsom Håkan Thomsson, ledarhund, den vita kappen och synnedsättning. I vårt avtal med Opoint AB ingår sedan i höstas även det som tidningarna skriver om oss i sina tryckta upplagor.

Erbjudande om att prenumerera på nyhetsbrevet Om oss i medierna finns i Perspektiv och på hemsidan. Nyhetsbrevet följs av över 70 mottagare. I varje nummer av Perspektiv finns en pressöversikt baserad på Om oss i medierna.

Prisutdelningar för ljudböcker

Synskadades Riksförbund var med vid utdelningen av Stora Ljudbokspriset på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg i september. Håkan Thomsson delade ut priset under prisceremonin. I anslutning till prisutdelningen fotograferades och intervjuades författaren Carol Rifka Brunt och uppläsaren Hanna Schmitz för våra medier. Vinnarboken, Låt vargarna komma, är en ungdomsroman.

SRF medverkade även vid utdelningen av Ljudbokens Deckarpris på Stadsbiblioteket i Eskilstuna den 14 april. Vinnarboken blev Dirigenten från Sankt Petersburg av Camilla Grebe och Paul Leander Engström, uppläst av Shanti Roney.

Från och med 2015 övertar Storytel utdelningen av Stora Ljudbokspriset och Ljudbokens Deckarpris.

Förbundetidningen SRF Perspektiv

Förbundetidningen SRF Perspektiv har under året utkommit med sex nummer. Normalt har tidningens svartskriftsversion ett omfång på 36 sidor. Inför SRF:s 125-årsfirande utökades antalet sidor till 48 och bjöd på en rad nedslag i organisationens historia. Andra ämnen som getts stort utrymme är EU- och riksdagsvalen samt förbundets kongress.

Personer inom och utanför organisationen har debatterat i för SRF viktiga frågor. SRF Perspektiv har testat nya hjälpmedel, besökt den svenska för invandrarekurs som Allmänna Arvsfonden givit SRF medel att genomföra, besökt barnläger, fritidsaktiviteter och mycket mer. Via SRF Perspektiv erbjuds även möjlighet att annonsera. Det ger en unik kommunikationskanal för exempelvis myndigheter att nå ut med samhällsinformation till synskadade.

En trend i hur tidningen blir läst är att fler och fler väljer att ta del av SRF Perspektivs elektroniska versioner medan andelen som läser tidningen som vanlig tryckt tidning eller på daisy-CD minskar.

Oboj

SRF:s barn- och ungdomstidning Oboj kom ut med sex nummer under året, tre på våren och tre på hösten. Tidningen ges ut på CD i daisy-format. Upplagan under 2014 var cirka 330 stycken de första fem numren och 370 prenumeranter för nummer 6. Det går också att lyssna på tidningen på hemsidan. Där finns ett arkiv med samtliga Oboj sedan 2008.

Några av de återkommande inslagen i tidningen är Obojkompisen, Ring In och Obojgästen. Under året har fokus lagts på att vid intervju-tillfällen göra mindre enkäter om vad barnen önskar av tidningen, och sedan beakta det i utvecklingen av tidningen.

Unga Synskadades verksamhet har beskrivits i flera reportage och våra två juniorreportrar Ronja Helt och Niklas Karlsson, som båda är synskadade, har gjort recensioner bland annat av appar och hur det är att vara på festival.

Oboj:s redaktör Nina Ljungberg tilldelades hederspris för sitt reportage om teaterläger vid utdelningen av Taltidningsproducenternas Förenings pris Guldkassetten.

I selen

I selen, tidningen till landets ledarhundsförare har under året utkommit med fyra nummer.

Nya Synvärlden

Nya Synvärlden ges ut i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Föreningen För Synrehabilitering, (FFS). Tidningen är medlemstidning för FFS, vars cirka 350 medlemmar arbetar med synrehabilitering, framförallt på syncentraler, arbetsförmedlingar, skolor och hjälpmedelsdistributörer. Tidningen innehåller information om detta och utkommer med fyra nummer per år.

SRF svarar för den redaktionella samordningen och distributionen. SPSM och FFS svarar för finansieringen av tidningen.

Informationsmaterial

Under 2014 har en inventering gjorts av allt befintligt material. En sortering av vad som ska arkiveras och vad som ska uppdateras har genomförts.

Under året har det skickats ut cirka 15 000 material. I denna siffra är alla våra olika broschyrer, affischer, vykort etcetera inkluderade.

De mest efterfrågade materialen var ”Inte bara för syns skull” samt ”Tusen sätt att se”. Ett ökat intresse för äldre material märks också. Ett sådant material är ”Du kan underlätta min vardag”.

En extra satsning på film/rörlig bild har även gjorts för informationsmaterial. SRF sponsrade en paneldiskussion som genomfördes i Stockholm kring filmen ”Jag ser dig”. Filmen handlar om Renna, en synskadad tjej i tonåren. SRF har även köpt rättigheterna till DVD-utgåvan av filmen. Detta skapar möjlighet att arbeta med filmen i olika utbildnings- och diskussionssammanhang.

I samband med att www.srf.nu håller på att uppdateras görs också en total översyn kring hur informationsmaterialen presenteras på webbplatsen. Det ger en ökad tillgänglighet och effektivitet vid beställningar av informationsmaterialen.

Insamling/medelsanskaffning

SRF:s insamlingsverksamhet sker via våra 90-konton som kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll, www.insamlingskontroll.se. För inkommande gåvor används följande 90-konton:

Pg 90 00 90-2 för allmänna gåvor

Pg 90 00 04-3 för Lyckopenningens insamlingsverksamhet

Pg 90 02 10-6 kalenderkampanjkonto, spontana gåvor

Pg 90 02 59-3 kalenderkampanjkonto, gåvor från OCR-satta utskick

SRF har tacksamt tagit emot arv, gåvor och överskott från lotterier under år 2014 på totalt 22 036 tkr (14 152 tkr).

Testamenten utgjorde 15 procent av medlen: 3 297 tkr (1 740 tkr). Minnesgåvor och hyllningar uppgick till 376 tkr (372 tkr) och ligger på en stadig nivå.

Vi vill framföra ett varmt tack till företagen Synsam och Dahl Medical som valt att stödja organisationen under året.

SRF får också ta del av avkastningen från Swedbank Humanfonden från fondsparare som sparar till förmån för SRF. Detta gav 57 tkr (49 tkr), varav cirka 50 procent av intäkten delades ut till distriktet baserat på spararnas bostadsort.

Spontangåvor för 2014 var 279 tkr (69 tkr).

Lotterier

Vårt deltagande i lotteriet Månadslotten, som administreras av Ideella Spel AB, har givit ett överskott till SRF på 7 759 tkr (4 052 tkr).

Månadslotten har SRF och SDR som förmånstagande organisationer. Det är viktigt att understryka att summan som går till förmånstagarna kan variera kraftigt från år till år beroende på hur många av lotteriets storvinster som faller ut.

Under året såldes bolaget Ideella Spel AB till Nordic Lottery, ett dotterbolag inom Kombispiel. Iris förvaltning har därmed inte längre något ägarintresse i Ideella Spel AB. Förbundsstyrelsen har träffat representanter från de nya ägarna och en förhoppning finns att de ska kunna vidareutveckla och förädla Månadslotten som koncept.

Under 2014 har annonsering för Månadslotten gjorts i varje nummer av SRF Perspektiv. Ett gott och nära samarbete är kännetecknande för vårt engagemang i Månadslotten.

SRF:s intäkter från Folkspel/Bingolotto uppgick till 37 tkr (27 tkr). Det är den intäkt riksförbundet fått. Samtidigt är det så att Folkspels produkter som Sverigelotten och Bingolotto säljs av flera lokalföreningar och genererar på det viset ytterligare intäkter inom organisationen.

Vår kalender – Årets ledarhundsvälpar

SRF är med i ett skandinaviskt kalendersamarbete. Under hösten 2014 kom den femte upplagan av den svenska versionen av kalendern ”Årets ledarhundsvälpar” ut.

”Årets ledarhundsvälpar – kalender 2015” skickades ut till 1,7 miljoner hushåll i syfte att dels öka kännedomen och kunskapen om SRF och dels ge en möjlighet att ekonomiskt stödja organisationen. Kalendern har fått ett mycket positivt mottagande, och utöver gåvor har den även genererat nya medlemmar och ett intresse för organisationen.

För år 2014 som helhet inkom kalendergåvor om 9 921 tkr (7 659

tkr), vilket är en fortsatt stark ökning jämfört med föregående år. Antalet inbetalningar och givare från kampanjen "Årets ledarhundsvälpar – kalender 2015" har fortsatt att strömma till efter årsskiftet. Ett kalendervykort där man kan föranmäla sig till nästa års kalender har tagits fram och används på bland annat mässor. Distrikt och lokalföreningar har aktivt varit delaktiga i kalenderkampanjen genom att finna nya givare och har även använt kalendern för informationsspridning.

Ett fortsatt arbete med registervård för att optimera och ha god kvalitet på vårt givarregister och dess funktionalitet har genomförts under året. Arbetsätt och logistik kring den administrativa delen av kalenderkampanjen har utvecklats. Ett fortlöpande arbete med att uppnå bästa kostnadseffektivitet i produktionen pågår.

Lyckopenningen

Ända sedan år 1912 har "Barnets lyckopenning" givit ett viktigt bidrag till organisationens verksamhet. Denna insamlingsverksamhet kan sägas vara navet i den nuvarande insamlingsverksamheten. Lyckopenningens omsättning ingår inte under arv, gåvor och överskott från lotterier ovan. Bruttoomsättningen uppgick år 2014 till 4 389 tkr (4 240 tkr), en ökning av omsättningen och ett trendbrott som vi ser positivt på för framtiden.

En bred exponering via pluggannonser, direktutskick till nyblivna föräldrar samt annonsering på webb och i sociala medier är viktiga åtgärder som gjorts för att förbättra och utveckla omsättningen.

Lyckopenningens primära kanal för intäkter är webbutiken på www.lyckopenningen.se. En fortsatt ökande andel av beställningarna kommer in via webbutiken. Under 2014 var det över 73 procent som beställde Lyckopenningen via internet. Research och planering för en mobilanpassad webbutik har genomförts för att på bästa sätt ta till vara besökstrafiken som Lyckopenningen genererar.

På SRF:s 125-årsjubileum i Örebro samt vid Seniormässan i Stockholm fanns ett exklusivt erbjudande från Lyckopenningen tillbesökarna. Undersökningar har även genomförts för att bedöma deltagande på mässor som "Underbara barn" i Stockholm. Det skapar helt nya kontaktmöjligheter.

Medlems- och givarregistret

Central medlemsavisering genomfördes i början av året för 132 distrikt och lokalföreningar. 2014 års kongress beslutade att hela organisationen från och med 2015 ska vara ansluten till den centrala medlemsaviseringen samt att varje individ själv väljer fritt hur många föreningar

denne önskar vara medlem i. Som en konsekvens av detta har Surfa, vårt medlems-, organisations-, prenumerations- och givarregister, genomgått flera utvecklingsfaser under året. Leverantören Kommed AB lanserade ett nytt gränssnitt i början av hösten. Trots att vi starkt påtalat vikten av tillgänglighet visade sig den nya versionen vara obrukbar. Efter påtryckningar hos leverantören Kommed AB får SRF därför fortsätta med det redan använda gränssnittet. Detta kommer att ske medan Kommed AB lovat göra nödvändiga tillgänglighetsanpassningar i det nya gränssnittet.

Ansvaret för Surfaregistret flyttades i februari över till kommunikationsgruppen. En halvtidstjänst som assistent har också tillförts för att kunna hantera den centrala medlemsaviseringen för hela organisationen. Detta har gett tydliga förbättringar vad gäller synergieffekter och utvecklingspotential.

Support och utbildning har löpande skett via telefon, e-post, nyhetsbrev och uppdateringar av manualer.

Registret har även tagit fram medlemsstatistik och organisationsbidragsunderlag har beretts. En annan av registrets funktioner som under valåret 2014 använts är beställning av adressutdrag av bland andra Valmyndigheten. De har använt adressutdrag för att kunna skicka ut information på anpassade media inför valen.

SRF:s 125-årsjubileum

I mitten av maj firade vi vår 125-åriga historia på Conventum i Örebro med cirka 750 deltagare från hela landet. Bland de speciellt inbjudna gästerna fanns SRF:s tidigare ordföranden Bengt Lindquist, Lennart Nolte och Tiina Nummi-Södergren. Bland övriga inbjudna gäster fanns representanter från systerorganisationer i Norden, US och övriga funktionshinderorganisationer samt olika myndigheter.

Firandet inleddes fredagen den 16 maj med en "vita käppen-parad" genom Örebro med banderoll och plakat som tydligt talade om vår ålder, och på bussarna i staden fanns samma budskap. På Olof Palmes Torg visades hjälpmedel, gavs information till allmänheten, "lukta- och känna-på" tävling för barnen och möjlighet att få pröva på att förflytta sig med hjälp av en ledarhund. Inbjudna lokala politiker fick prova att med bindel och vit käpp ta sig över ett övergångsställe och testa hur tillgängligheten fungerade i praktiken. Till middagen var det musikalisk underhållning av hög kvalitet. SRF Örebro län höll i aktiviteterna under fredagen medan riksförbundet ansvarade för lördagen.

På lördagsförmiddagen den 17 maj samlades vi på Conventum. Här fick vi med hjälp av Kaj Nordquist och Gilda Stiby Pelkonen ta del av

vår organisations resa från 1889 till dags dato. Vidare bjöds ett föredrag från Arbetsförmedlingen. Vi fick också kortare hälsningar från olika organisationer samt god underhållning i tal och ton.

Därefter erbjöds ett stort antal seminarier att gå på, likaså att besöka alla de utställare som var där, allt ifrån synskadade konsthantverkare till hjälpmedel av olika slag. Det fanns också möjlighet att vara med i en tipstävling som gick i en slinga bland utställarborden. Eftermiddagen avslutades med underhållning av Maria Möller med trio.

På kvällen var det jubileumsmiddag med tal, och därefter dans till ”det blindaste bandet i landet”, Synliga.

Jubileet innehöll alltså många aktiviteter av olika slag, men också mycket tid för att umgås och ha trevligt tillsammans. En riktig kick för vi-känslan i SRF.

SRF:s ögonvårdspris

Under jubileet delades SRF:s ögonvårdspris ut. Två grupper med totalt fem personer uppmärksammades genom att tilldelas Ögonvårdspriset för sina insatser. Prissumman på 100 000 kr delades lika mellan de fem vinnarna.

Pristagarna var synpedagog Annika Södergren, ortoptist Ann-Marie Fälsted och ögonläkare Anders Sjöström som utgör synteamet vid Resurscenter syn i Örebro, samt datorpedagogerna Karin Jönsson och Ulf Larsson från företaget Horisont, som arbetar med datoranpassningar för synskadade. De fem pristagarna har genom stor skicklighet i sin yrkesutövning gjort skillnad i synskadades vardag.

Kongressen 2014

SRF höll sin kongress på Hotell Södra Berget i Sundsvall den 24–26 oktober. 74 ombud för distrikten och åtta ombud för branschföreningarna hade rösträtt. Dessutom deltog förbundsstyrelsen, representanter för Riksorganisationen Unga Synskadade, granskningsutskottet och valberedningen samt gäster, personal, ledsagare och åhörare.

Inför kongressen genomfördes utskottsarbete via telefon och webbradiosändningar om de olika ärenden som skulle tas upp under kongressen. Många distriktsdelegationer höll förmöten och yrkanden samlades in i förväg.

Kongressen öppnades av förbundets ordförande Håkan Thomsson. Granskningsutskottets rapporter för åren 2011, 2012 och 2013 godkändes liksom rapporten från Synskadades Stiftelse. Kongressen beslutade enhälligt att bevilja förbundsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2011–2013.

Ett nytt principprogram "Vår värld och Vision: Makten över våra liv" fastställdes liksom ett nytt övergripande etiskt program.

Nya stadgar antogs efter en genomgripande översyn. Begreppet röstberättigad medlem har ändrats till synskadad medlem. Medlemmarna väljer själva genom sin medlemsavgift vilken/vilka lokalföreningar, distrikt och/eller branschföreningar medlemskapet ska tillhöra. Alla medlemmar har motionsrätt till kongressen, både synskadade och stödjande. Distrikten kan nu välja om de vill ha representantskap eller medlemsmöte som sitt högsta beslutande organ. Vid oenighet om hur stadgarna ska tolkas gäller förbundsstyrelsens tolkning.

I verksamhetsinriktningen 2015–2017 beslutade kongressen att temat ska vara "Frihet i vår vardag". Tre områden är särskilt prioriterade:

- Tillgänglighet och användbarhet i synskadades vardag
- Information om synskadades livssituation och möjligheter
- Utveckla SRF.

Distriktsavgiften ändrades till 50 kronor per år för alla medlemmar över 31 år. Barn och ungdomar upp till och med 31 år ska betala en medlemsavgift till lokalförening eller distrikt på 100 kronor per år, men riksförbundet tar inte ut någon årsavgift från distrikten för dessa medlemmar. Från och med år 2015 sköter riksförbundet medlemsavseringen för lokalföreningar, distrikt och branschföreningar.

Långtidsbudgeten fastställdes liksom årsarvoden för förbundsordförande, styrelsens ledamöter, granskningsutskottet och valberedningen.

Håkan Thomsson omvaldes enhälligt till förbundsordförande för SRF. Till 1:e vice förbundsordförande utsågs Victoria Öjefors Quinn, och 2:e vice förbundsordförande blev Niklas Mattsson. Därtill valdes tio ledamöter till förbundsstyrelsen. Lars Nord och Kjell Emanuelsson hade valt att lämna sina uppdrag i styrelsen i samband med kongressen. Nya i förbundsstyrelsen blev nu Agneta Elfving och Maria Thorstenson. Därefter förrättades val av ny revisor, granskningsutskott och valberedning.

Rapporterna om medlemsrekrytering, jämställdhetsarbetet och samarbetet inom funktionshinderrörelsen godkändes.

92 motioner hade inkommit till kongressen. Många av dessa bifölls.

Kongressen antog uttalanden i följande frågor:

- "Rätten till punktskrift", Ställt Till Utbildningsdepartementet, utbildningsminister Gustav Fridolin samt Socialdepartementet, barn, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér.
- "Från ord till handling", Ställt till Stefan Löfven och samtliga ministrar i den nya regeringen samt övriga riksdagspartier.
- "Förbättra möjligheterna på arbetsmarknaden för personer med

funktionsnedsättning” Ställt till landets kommuner, landsting och regioner.

- ”Sagan om procentandelarna” Ställt till Socialdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet, folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström, barn, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér, arbetsmarknadsminister Ylva Johansson samt Sveriges Kommuner och Landsting, och för kännedom till Folkhälsomyndigheten och Arbetsförmedlingen.

29 medlemmar har under kongressperioden tilldelats SRF:s heders-tecken i form av en nål eller berlock i guld. Även denna kongress sändes via webbradio. Sponsor av kongressen var liksom tidigare år Iris Förvaltning AB som ägs av Synskadades Stiftelse.

Beslutsorgan, granskning med mera

Förbundsstyrelsen

Mellan kongresserna leds SRF av en förbundsstyrelse som består av tretton personer. Organisationsrådet kan vid behov göra fyllnadsval till förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen hade fram till kongressen 2014 följande sammansättning:

Håkan Thomsson, Tierp, ordförande
Lars Nord, Uppsala, 1:e vice ordförande
Victoria Öjefors Quinn, Göteborg, 2:e vice ordförande
Alireza Ghanbar Alipour, Göteborg
Ulla Bergeros, Luleå
Kjell Emanuelsson, Göteborg
Roland Gustafsson, Eskilstuna
Ann Jönsson, Haninge
Niklas Mattsson, Fjärås
Gunnar Sandström, Enskede
Max Stålnacke, Härnösand
Anita Svenningsson, Jönköping
Annika Östling, Sundborn

Efter kongressen har förbundsstyrelsen utgjorts av:

Håkan Thomsson, Tierp, ordförande
Victoria Öjefors Quinn, Göteborg, 1:e vice ordförande
Niklas Mattsson, Fjärås, 2:e vice ordförande
Alireza Ghanbar Alipour, Göteborg
Ulla Bergeros, Luleå
Agneta Elfving, Örebro
Roland Gustafsson, Eskilstuna
Ann Jönsson, Haninge
Gunnar Sandström, Enskede
Max Stålnacke, Härnösand
Anita Svenningsson, Jönköping
Maria Thorstensson, Kristianstad
Annika Östling, Sundborn

Förbundsstyrelsen har under året haft elva sammanträden, varav ett konstituerande i samband med kongressen. Representanter för Riksorganisationen Unga Synskadade (US) respektive valberedningen inbjuds att delta som adjungerade vid förbundsstyrelsens möten.

Inom sig utser förbundsstyrelsen ett arbetsutskott (AU) som under hela kongressperioden består av förbundsordföranden, 1:e vice förbundsordföranden och 2:e vice förbundsordföranden. Dessutom ingår två ytterligare förbundsstyrelseledamöter i AU enligt ett rullande schema.

Arbetsutskottet har haft följande sammansättning under året:

Januari och februari

Håkan Thomsson
Lars Nord
Victoria Öjefors
Ulla Bergeros
Kjell Emanuelsson

Från mars och fram till kongressen

Håkan Thomsson
Lars Nord
Victoria Öjefors Quinn
Alireza Ghanbar Alipour
Gunnar Sandström

Efter kongressen
Håkan Thomsson
Victoria Öjefors Quinn
Niklas Mattsson
Roland Gustafsson
Gunnar Sandström

Arbetsutskottet har haft sju sammanträden under året, varav ett tvådagarsmöte i maj för att bereda svar på motioner till kongressen.

En arbetsgrupp inom förbundsstyrelsen, etikgruppen, har arbetat med insamlingsetiska frågor samt frågor kring vårt register Surfa. Gruppen tog också fram ett förslag till etiskt program som efter smärre justering av förbundsstyrelsen förelades kongressen.

Granskningsutskottet

För att granska förbundets verksamhet och förvaltning väljer kongressen en auktoriserad revisor samt ett granskningsutskott. Organisationsrådet kan vid behov göra fyllnadsval till granskningsutskottet.

Granskningsutskottet har till uppgift att fortlöpande granska förbundets verksamhet samt att årligen avge en granskningsrapport och fastställa Synskadades Riksförbunds resultat- och balansräkning.

Fram till kongressen bestod granskningsutskottet av:

Dan Berggren, Piteå, ordförande
Bert Carlsson, Jönköping
Lars Eisner, Lund
Tomas Gustavsson, Tjörn
Aini Hjerpe, Solna
David Lindberg, Örebro
Margareta Åsén-Johansson, Hägersten

Vid kongressen 2014 valdes ett nytt Granskningsutskott:

Margaretha Häll-Assarsson, Rönninge, ordförande
Dan Berggren, Piteå
Bert Carlsson, Jönköping
Aini Hjerpe, Solna
Thomas Krantz, Göteborg
Lars Nord, Uppsala
Margareta Åsén-Johansson, Hägersten

Valberedningen

Kongressen utser en valberedning som bland annat ska lägga förslag om val till förbundsstyrelse och granskningsutskott till kommande kongress samt bereda eventuella fyllnadsval.

Fram till kongressen bestod valberedningen av:

Lena Højdevall, Stockholm, ordförande

Tommy Andersson, Växjö

Kenneth Jägsander, Eksjö

Eva-Lena Lindell, Munka-Ljungby

Solweig Lundkvist, Bålsta

Kaj Nordquist, Hässelby

Anita Rönnbäck, Piteå

Vid kongressen 2014 valdes en ny valberedning:

Kenneth Jägsander, Eksjö, ordförande

Dan Jonsson, Luleå

Eva-Lena Lindell, Munka-Ljungby

Lise-Lott Naess, Rottne

Kaj Nordquist, Hässelby

Elvira Sjöblom, Göteborg

Camilla Svensson, Göteborg

Programgruppen

Vid kongressen 2011 beslutades att tillsätta en grupp för att ta fram ett nytt intressepolitiskt program för SRF.

Under 2014 har programgruppen haft följande sammansättning:

Alireza Ghanbar Alipour, Göteborg, ordförande

Krister Inde, Karlstad

Kicki Lundmark, Umeå

Niklas Mattsson, Fjärås

Lise-Lott Naess, Rottne

Kaj Nordquist, Hässelby

Anita Svenningsson, Jönköping

Victoria Öjefors, Göteborg

Ombudsman Lars Engberg har deltagit i gruppens arbete som kansliresurs och handläggare. Utgångspunkt för programgruppens arbete har varit den värdegrund som kongressen 2011 antog samt övriga medskick som kongressen valde att göra till gruppen. I början på mars presenterade gruppen sitt förslag till nytt program för SRF.

Organisationsrådet

Ett viktigt organ för information, diskussion och i vissa fall även beslut, är organisationsrådet. Organisationsrådet består av en representant från varje distrikt och branschförening samt förbundsstyrelsen. Även representanter för granskningsutskottet, valberedningen och Riksorganisationen Unga Synskadade inbjuds att delta.

Organisationsrådet har sammanträtt tre gånger under 2014: Den 10 februari via telefon, den 24 mars på Sjöfartshotellet i Stockholm och den 11 juni via telefon.

Vid mötet den 10 februari lämnades information om medlemserbjudandet "Unik Försäkring", central avisering av medlemsavgiften utvärderades och dessutom gavs information om arbetet inför kongressen.

Vid mötet den 24 mars gavs information om stiftelsebidrag för aktiviteter på Almåsa. En fördjupad genomgång av Unik Försäkring gjordes. Merparten av mötet ägnades dock åt organisationsutveckling och medlemsrekrytering. Åsa Olsson från Socialdemokraterna föreläste om medlemsvärvning. Under rubriken "Så gör vi i SRF Kronoberg" berättade Tommy Andersson om hur de byggt upp sin relation med syncentralen. Victoria Öjefors och Mikael Ståhl pratade om organisationsutveckling och ett grupparbete genomfördes.

Vid mötet den 11 juni gick arbetet inför kongressen igenom, med utskottsarbete via telefon och sändningar i webbradion. Rådet beslutade också om uppgifter för beredningsutskottet samt valde ledamöter till utskottet. Vidare informerades om förbundsstyrelsens rekommendation om förhållningssätt till Sverigedemokraterna.

Rekommendationen lyder:

"Baserat på SRF:s värdegrund rekommenderar förbundsstyrelsen att distrikt och lokalföreningar intar följande förhållningssätt till Sverigedemokraterna (SD):

SRF ska inte göra uppvaktningar av SD eller delta i träffar som SD bjuder in till. SRF ska heller inte bjuda in SD till träffar, politiska debatter eller andra evenemang. SRF kan göra uppvaktningar i politiska församlingar (exempelvis nämnder eller utskott), delta i möten eller debatter där även SD ingår som ett av flera partier, och där det är andra än SRF som arrangerar mötet. SRF avstår således inte från att ta diskussioner med SD, men vi ska inte som organisation bidra till att ge SD ökat utrymme."

Jämställdhetsarbetet

Jämställdhetskommittén har svarat på remisser på handlingar inför kongressen samt träffat SRF:s valberedning. I november beslutade

styrelsen att istället för en jämställdhetskommitté ha en likabehandlings- och jämställdhetskommitté.

I slutet av året samlade regeringen utredare för Jämställdhetsutredningen en referensgrupp för organisationerna i det civila samhället. SRF har en plats i gruppen, som hunnit ha ett möte före årsskiftet.

Vi samarbetar kontinuerligt med forum Kvinnor och funktionshinder och Sveriges kvinnolobby.

Personal och kansli

Rikskansliet

SRF har kanslilokaler på Sandsborgsvägen 52, våning 2, i Enskede strax söder om centrala Stockholm. Vi hyr lokalerna av Iris Förvaltning AB, och hyr i vår tur ut några rum till fyra externa hyresgäster, varav Förbundet Sveriges Dövblinda är den största. Det tioåriga hyresavtalet löpte ut 2014-12-31 och ett nytt hyresavtal på fem år har förhandlats fram.

Rikskansliet har en ledningsgrupp bestående av kanslichef/administrativ chef Eva Björk, individstödschef Ulrika Norelius Centervik, intressepolitisk chef Urban Fernquist, kommunikationschef Boris Samuelsson samt förbundsordförande Håkan Thomsson. Urban Fernquist gick i pension den 31 december 2014. Den 1 oktober anställdes Neven Milivojevic för att efterträda Urban som intressepolitisk chef.

Ledningsgruppen har möten i stort sett en gång per vecka, och anteckningar från dessa möten sänds ut till personalen och förbundsstyrelsen.

Antalet anställda vid rikskansliet 2014 var 64 personer (63 år 2013, 64 år 2012, 59 år 2011, 67 år 2010 och 72 år 2009). 42 (39) var kvinnor och 22 (24) män. Av de anställda var 28 (30) synskadade och 36 (33) seende. Omräknat till heltidstjänster var antalet tjänster 58,32 år 2014 (57 år 2013, 54 år 2012, 54 år 2011, 63 år 2010 och 67 år 2009). Uppgifterna avser antalet personer/tjänster vid rikskansliet den 31 december respektive år och inkluderar förbundsordföranden. I rikskansliet har inräknats personal i Enskede och personal som arbetar på distans för riksförbundet inklusive de regionala ombudsmännen.

Antalet anställda har ökat med 1 person, 1,6 procent, och antalet tjänster har ökat med 1,32 tjänster, 2,3 procent. Vår ambition är att företrädesvis ha heltidstjänster vid rikskansliet.

En hel del rekryteringar har genomförts under året, dels till nya tjänster och dels för återbesättning av befintliga tjänster. Sju personer har nyanställts, sex kvinnor och en man. 66 (62) procent av de anställda är kvinnor och 34 (38) procent är män.

En personalenkät om ledningen med mera besvarades av personalen i början av hösten. De synpunkter som framkom har följts upp i de olika kansligrupperna.

Skyddskommittén har haft flera sammanträden under året. Tio kontorsrum har renoverats. Några höj- och sänkbara skrivbord har köpts in liksom ett antal smarta telefoner.

Personalutbildningsinsatser har bland annat handlat om sociala medier, hälsa och välbefinnande, medarbetarskap, samarbete, förhållningssätt till varandra, självskattning av vilken personlighetstyp man är, första hjälpen, de nya kongressmålen, punktskrift för seende samt ekonomiska rutiner och policyer. Några anställda har deltagit i extern personalutbildning.

Den årliga kursen för nyanställda vid rikskansliet och de distrikt och föreningar där riksförbundet har arbetsgivaransvar, genomfördes i januari.

Ombudsmännen har haft tre fortbildningstillfällen under året med följande teman:

- Kommunikation. Hur kan vi använda ny och gammal media och andra kanaler under valåret 2014?

- Hälsosituationen för personer med synnedsättning.

- Metodutveckling i påverkansarbetet. Övergripande tema och prioriterade områden under kongressperioden 2015–2017.

Cheferna vid rikskansliet och de största distriktskanslierna fick en gemensam kompetensutveckling i augusti. På programmet stod ”det svåra samtalet”, samt arbetsgivarens rehabiliteringsansvar och rehabiliteringsutredningar och chefens roll vid omställning.

Förbundsordföranden och individstödschefen har avslutat Ideell Arenas strategiska ledarskapsprogram Fenix, vilket startade hösten 2013 och avslutades i maj 2014.

Förbundsstyrelsen har antagit en ny resepolicy och en inköps- och upphandlingspolicy. Delegationsordningen, hantering av arv och gåvor samt tillämpningar av lönepolicyn har uppdaterats.

På ekonomiområdet har 2014 medfört stora förändringar. Rutiner ses över, en del till följd av förändrad lagstiftning, andra för att uppnå förbättringar och förenklingar. 2014 har rutinerna för Lyckopenningen setts över.

En upphandling av ny kapitalförvaltare genomfördes under året. Till ny förvaltare valdes Söderberg & Partners. Samtliga värdepapper omsattes vid bytet av förvaltare, vilket resulterade i en stor realisationsvinst. Vinsten återinvesterades i nya aktier. Även de aktier som tillhörde Bloms fond omsattes. SRF:s revers på 10 Mkr hos Synskadades Stiftelse

sades upp, för att samla kapitalförvaltningen på ett ställe.

SRF gjorde också en upphandling av revisor. Till ny revisionsfirma valde kongressen Grant Thornton (GT), med ansvarig auktoriserad revisor Svante Nylén, som tar över revisionen från räkenskapsåret 2015.

SRF köper IT-drift och IT-tjänster från Iris Förvaltning AB. Serverna finns sedan hösten 2012 hos en extern serverhallsleverantör, vilket medfört högre säkerhet. Avtalet med serverhallsleverantören löper ut under 2015.

Personal- och arbetsgivarstöd

Riksförbundet har arbetsgivaransvaret för ett antal anställda som har sin arbetsplats i distrikt och föreningar. Antalet anställda placerade runt om i landet är 57 personer, 43 kvinnor och 14 män. Uppgifterna avser antalet personer den 31 december 2014.

I stödet till distrikt och föreningar ingår kontakter med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt kontakter med facket och stöd vid eventuella omorganisationer.

I år har vi fokuserat på utvecklingsinsatser för arbetsplatserna samt systematiskt arbetsmiljöarbete.

I februari 2014 arrangerades en central utbildning för kanslisterna i distrikt och föreningar. Punktskrift, arkivering av handlingar samt mediyoga och kostfrågor stod på programmet. Dessutom fanns möjlighet att välja fördjupning i bland annat hemsidan, registret, ekonomi med mera.

En dag för nya arbetsledare följt av en kurs öppen för alla arbetsledare i distrikt och föreningar ordnades i mitten av juni. Kursen tog bland annat upp rollen som förtroendevald arbetsledare, löne- och utvecklingssamtal, personalhandboken, Systematiskt arbetsmiljöarbete och praktisk konfliktlösning.

Synskadades Museum

Tre historiska artiklar har publicerats i förbundstidningen SRF Perspektiv under året. Vi har även gjort ett inlägg i Läns & Riksnytt med samtal kring en historisk affischutställning. Tillsammans med På Tal om Stockholm spelades ett program in på Stockholms stadsarkiv där representanter från Synskadades Museum och Stockholms Stads webbsida, Stockholmskällan, diskuterade historia och arkivalier som finns publicerade på sidan.

Förutom några enskilda forskare och två grupper med nyanställd SRF-personal har vi tagit emot grupper från Hagabergs Folkhögskola, Ågesta Folkhögskola, Work for you samt personal från Nobelmuseet

och Specialpedagogiska skolmyndigheten i vår magasinsutställning.

Ett föredrag har hållits på Historiska museet vid Föreningen Per Aron Borgs Vänner seminarium "Vem tar ansvar för dövas och synskadades historia?". Museet har under året haft flera möten med föreningen Per Aron Borgs Vänner samt dövorganisationer och det har gemensamt bildats en Aktionsgrupp för dövas och synskadades kulturarv.

Synskadades Museum har blivit antaget i Riksförbundet Sveriges Museer. Museet har utvalts att delta i den FOKUS-utbildning på Upplandsmuseet som utgör en 2-årig uppföljning av Handikapphistoriska Föreningens HAIKU-projekt, (FOKUS – funktionshinder, kulturarv, utbildning, samverkan). Syftet är att med en kvalificerad utbildning som utgångspunkt skapa förutsättningar för bildandet av ett nätverk av tjugo museer som långsiktigt verkar för att personer med funktionsnedsättnings perspektiv blir en självklar del av mångfaldsarbetet i alla museers verksamhet.

Till SRF:s 125-årsjubileum producerades en fotoutställning med tema arbetsliv som visades utomhus i Örebro. En föremålsutställning gjordes, samt ett framträdande kallat "Hälsningar från förr" med tillhörande bildspel. Museet höll också i jubileets allmänna utställning och administrerade lokal och 44 utställarbord med dekoration.

En donation av cirka sex hyllmeter publikationer med anknytning till "blindsaken" har mottagits från Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM. Materialet har registrerats i museets biblioteksdatas. Inscanning av Tomtebodasamlingens bilder har färdigställts. Inscanning av De Blindas Förenings verksamhetsberättelser för åren 1896–1955 har gjorts. Några historiska publikationer har också scannats. En sommarpraktikant har transkriberat från punktskrift till svartskrift ur De Blindas Veckoblad åren 1887 och 1932. Två samtidsintervjuer har gjorts på temat synskadade barns fritid.

SRF Arkiv

I SRF Arkiv har äldre material i serier som personaltidningen Storstilat & Punktligt, förbundstidningen SRF Perspektiv, informationsmaterial, Arbetsmarknad, förbundsstyrelsens arbetsutskott, remissvar, ledarhundsverksamheten samt diverse mindre serier arkivlagts och förtecknats under året.

En referensserie med SRF Perspektiv samt informationsmaterial har färdigställts.

En ökande mängd faktaförfrågningar från allmänheten och organisationen har behandlats. Ärendeprocesser har analyserats i ledarhundsverksamheten efter utredning.

Representation

SRF utser sju av nio styrelseledamöter i Synskadades Stiftelse. Enligt stiftelsens stadgar ska ordföranden i Synskadades Riksförbund utses att vara styrelsens ordförande. Om denne inte åtar sig uppdraget, ska styrelsen utse annan ordförande. Synskadades Stiftelse är ensam ägare till företaget Iris Förvaltning AB.

SRF har utsett eller nominerat personer i följande styrelser för företag, organisationer och stiftelser: Iris Förvaltning AB, European Blind Union, Lika Unika, MyRight, Synfrämjandet, Unik Försäkring, Ebba Danelius stiftelse, Familjen Ahlstedts stiftelse, Gerda Roos-Bobergs stiftelse, Gustaf och Elsie Erssons Donationsfond, Margit Thyselius fond för blind ungdom, Otto Lundgrens stiftelse, Professor och fru J. G. Edgrens stiftelse, Stiftelsen Semesterhem för Götalands blinda, Stiftelsen Fokus, Stiftelsen Svenska kommittén för Rehabilitering SVCR samt Talboks-fonden.

SRF har nominerat personer till de statliga nämnderna Punktskriftsnämnden och Taltidningsnämnden.

SRF har representanter i följande samarbetsorgan med myndigheter: AF syn/hörsel/dövs brukarråd, RAR (rådet för arbetslivsinriktad rehabilitering), Boverkets tillgänglighetsråd, Konsumentverkets funktionshinderråd, Trafikverkets nationella tillgänglighetsråd, SJ:s funktionshinderråd, Luftfartsverkets tillgänglighetsråd, Myndigheten för delaktighets samråd, Myndigheten för tillgängliga mediers samråd, Post och telestyrelsens samrådsgrupp, Socialstyrelsens funktionshindernämnd, Skolinspektionens samrådsgrupp, Skolverkets samrådsgrupp, SPSM:s samråd och SPSM:s skoloråd (gällande specialskolor).

Slutord

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ratificerades av Sverige år 2009. Vi kräver att hela det svenska samhället anpassar lagstiftning och tillämpning av lagar och föreskrifter så att intentionerna i denna FN-konvention uppfylls.

År 2014 firade vi vårt 125-årsjubileum med ett stort och innehållsrikt medlemsforum i Örebro i maj. Här blandades intressepolitik med historiska tillbakablickar, temaseminarier, kultur och festligheter. Vårt jubileum samlade över 700 deltagare, vilket gör det till den största enskilda SRF-aktiviteten på många år.

År 2014 har präglats av hårt och engagerat intressepolitiskt arbete. Kampen för en lag som klassar otillgänglighet som diskriminering är exempel på detta. Det är inte alltid man kan se omedelbara effekter av vårt intressepolitiska arbete, men under år 2014 har Socialstyrelsen i alla fall sett över insatsen ledsagning i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), vilket bör leda till positiva förändringar. Och från den 1 januari 2015 finns en lag som beskriver otillgänglighet som diskrimineringsgrund. Den lagen har tyvärr vissa undantagsregler som gör den mindre kraftfull, men den är ändå ett viktigt steg i rätt riktning.

Förbundsstyrelsen tackar vår engagerade personal och alla medlemmar för ett bra verksamhetsår 2014. Vi vill också rikta ett varmt tack till alla övriga personer och organisationer som på olika sätt givit sitt stöd till SRF och vår verksamhet.

Enskede den 27 april 2015

.....

Håkan Thomsson, förbundsordförande

.....

Victoria Öjefors Quinn, 1:e vice förbundsordförande

.....

Niklas Mattsson, 2:e vice förbundsordförande

.....

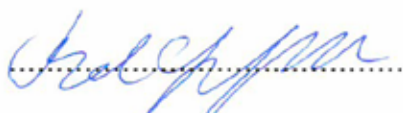
Alireza Ghanbar Alipour

.....

Ulla Bergeros

.....

Agneta Elfving

.....

Roland Gustafsson

.....

Ann Jönsson

.....

Gunnar Sandström

.....

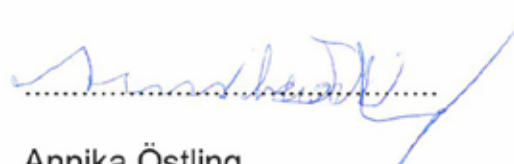
Max Stålnacke

.....

Anita Svenningsson

.....

Maria Thorstensson

.....

Annika Östling

Detta material finns i följande versioner:
på papper i tryckt text och som punktskrift,
som word-fil, samt inläst på CD i DAISY-format.

Beställs hos SRF Kontorsservice, tel: 08-39 90 00
eller via e-post: kontorsservice@srf.nu

Synskadades Riksförbund · 122 88 Enskede
tel: 08-39 90 00 · fax: 08-39 93 22
info@srf.nu · www.srf.nu

Stöd gärna vårt arbete. Pg 90 00 90-2